

QNCQNCQNCQ
QNCQNCQNCQNCQ
QNCQNCQNCQNCQNCQ
QNCQNCQNCQNCQ

QNCQ

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Agencija za nadzor osiguranja
Federacije Bosne i Hercegovine

BILTEN

AGENCIJE ZA
NADZOR OSIGURANJA
FEDERACIJE BOSNE I
HERCEGOVINE
ZA 2023. GODINU

Sarajevo, juli/srpanj 2024. godine

23

Sadržaj

Uvodna riječ	5
1. O nama	7
2. Pravni okvir tržišta osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine.....	9
3. Učesnici na tržištu osiguranja.....	11
4. Stanje sektora osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine.....	15
4.1. Struktura portfelja osiguranja	17
4.2. Bilansna struktura	20
4.2.1. Struktura aktive	21
4.2.2. Struktura pasive.....	28
4.3. Račun dobiti i gubitka.....	34
4.4. Prihodi	36
4.5. Rashodi.....	38
4.5.1. Štete.....	41
5. Reosiguranje.....	43
6. Pokazatelji poslovanja.....	45
7. Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih	49
8. Aktivnosti u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti	51
Tabelarni pregledi.....	53

Uvodna riječ

Iza nas je 2023. godina obilježena prije svega geopolitičkim i makroekonomskim nestabilnostima nastalim u ranijim periodima. Dugoročni negativni efekti poremećaja u tržišnoj ravnoteži i lancima opskrbe u COVID i postCOVID periodu i proizašlom inflacijom, neviđenom desetljećima na regionalnoj sceni, katalizirani su pooštrenom globalnom retorikom i ratnim sukobima.

U svjetlu navedenog zajedno sa sve većim pritiskom klimatskog i kibernetičkog rizika na globalnu industriju osiguranja, ista se pokazala otpornom i stabilnom, te se uspješno prilagođava novim zahtjevima.

Kada govorimo o tržištu osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, koji u okviru financijskog sektora zauzima manji udio u odnosu na banke, i gdje se većina ostvarenog portfelja osiguranja odnosi na osiguranje od autoodgovornosti te kasko osiguranje motornih vozila, govorimo o nedovoljno razvijenom tržištu osiguranja ali koje nije imuno na globalna makroekonomska kretanja.

Za sektor osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine 2023. godina je pored ostvarenog rasta premije bila pozitivna i izrazito sadržajna godina.

Naime, u dijelu izazova s kojima smo se suočavali ističe se utjecaj inflacije obzirom da su se inflatorna kretanja u 2022. i 2023. godini odrazila na sektor osiguranja prvenstveno kroz značajan porast rashoda za materijalne štete, a kontributivno naročito kroz odštete na motornim vozilima gdje je bio značajan porast cijena novih i polovnih vozila, cijena rezervnih, zamjenskih dijelova i cijena rada

na opravcima. Regulatorne i nadzorne aktivnosti Agencije za nadzor zajedno sa preventivnim djelovanjem osigurale su da efekti inflacije budu ublaženi i da ne dovedu u pitanje stabilnost društava za osiguranje, odnosno fondova za naknadu šteta.

Važan datum za sektor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine bio je 01.11.2023. godine kada je, u skladu sa Zakonom o obveznom osiguranju u prometu, stupila na snagu postepena i fazna deregulacija u obveznom osiguranju od autoodgovornosti, tj. kada su društva za osiguranje stekla pravo da uz prethodno odobrenje Agencije za nadzor primjenjuju vlastite tarife premija za osiguranje od autoodgovornosti. Visina premije osiguranja od autoodgovornosti do 31.10.2023. godine je u skladu sa Zakonom o obveznom osigura-

1. O nama

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija za nadzor) je samostalna i nezavisna neprofitna institucija (pravna osoba) Federacije Bosne i Hercegovine. Agencija za nadzor ima regulatornu i nadzornu funkciju u oblasti privatnog osiguranja s ciljem zaštite osiguranika i osiguravača, a na dobrobit industrije osiguranja. Za svoj rad, Agencija za nadzor, odgovara Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, što osigurava transparentnost i odgovornost u radu.

U skladu sa odredbama Zakona o osiguranju Agencija za nadzor ovlaštena je izdavati odobrenja za rad društvima za osiguranje i posrednicima u osiguranju, što uključuje detaljnu provjeru ispunjavanja svih zakonskih uvjeta. Također, Agencija za nadzor daje mišljenja na akte poslovne politike društava za osiguranje, čime osigurava da su svi dokumenti i procedure u skladu sa zakonom, pravilima struke osiguranja i aktuarske struke.

Nadzor u pogledu ulaganja, održavanja i raspolaganja sredstvima osiguranika i vlastitim sredstvima društva za osiguranje osigurava da osiguravajuća društva upravljaju sredstvima na način koji garantira njihovu stabilnost i sposobnost ispunjavanja obaveza prema osiguranicima/oštećenicima. U slučaju utvrđenih nepravilnosti ili nezakonitosti, Agencija za nadzor nalaže mjere za otklanjanje istih.

Agencija za nadzor propisuje uvjete za sticanje i povlačenje zvanja ovlaštenog aktuara, što je ključna uloga u osiguravanju stručnosti i kompetentnosti u sektoru osiguranja. Donošenje provedbenih propisa, drugih općih akata (pravilnika, uputstava, naredbi i odluka) te pojedinačnih akata (rješenja i zaključaka) omogućava Agenciji za nadzor fleksibilnost i sposobnost brzog reagiranja na promjene i izazove u sektoru osiguranja.

Upravljanje i rukovođenje Agencijom za nadzor provode Upravna tijela Agencije za nadzor – Direktor i Stručni savjet. Direktor, zajedno sa Stručnim savjetom, osigurava operativno funkcioniranje i donošenje ključnih odluka.

Osnovni ciljevi nadzora osiguravajućih društava su očuvanje sigurnosti i stabilnosti tržišta osiguranja u korist i zbog zaštite osiguranika. U ostvarivanju svojih ciljeva, Agencija za nadzor se rukovodi načelima učinkovitosti, nepristranosti, javnosti i transparentnosti, čime osigurava povjerenje javnosti i svih dionika u osiguravajući sektor.

2. Pravni okvir tržišta osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine

U današnjem dinamičnom ekonomskom okruženju, tržište osiguranja igra ključnu ulogu u očuvanju stabilnosti i zaštiti interesa svih aktera u poslovnom svijetu. U Federaciji Bosne i Hercegovine, pravni okvir koji reguliše tržište osiguranja ima dubok i širok uticaj na njegovu strukturu, konkurenciju i funkcionisanje. Ovo poglavlje pruža sveobuhvatan pregled ključnih zakonskih i podzakonskih akata koji oblikuju tržišno okruženje za osiguravajuće društva, posrednike, klijente i ostale učesnike.

Zakoni koji uređuju tržište osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine

Zakon o osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/17 i 103/21) - Ovim zakonom se reguliše: osnivanje, poslovanje, nadzor i prestanak društava za osiguranje i reosiguranje osnovanih u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i podružnica društava za osiguranje i reosiguranje koja nemaju sjedište u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnivanje društava za osiguranje i reosiguranje je podvrgnuto strogoj regulativi kako bi se osiguralo da samo ozbiljni i finansijski stabilni akteri mogu da pružaju usluge osiguranja na tržištu Federacije Bosne i Hercegovine. Zakon definiše precizne uslove i zahtjeve za osnivanje ovih društava, uključujući minimum kapitala koji je potreban za pokretanje poslovanja, kao i procedure za dobijanje odgovarajućih dozvola i licenci od Agencije za nadzor.

Poslovanje društava za osiguranje i reosiguranje također je temeljito regulisano zakonom. Zakon postavlja standarde za različite aspekte njihovih aktivnosti, uključujući uslove za postavljanje premija, izračunavanje tehničkih rezervi, upravljanje rizicima, i obaveze prema osiguranicima. Osim toga, zakon također sadrži odredbe o transparentnosti poslovanja, što znači da društva za osiguranje i reosiguranje moraju redovno izvještavati Agenciju za nadzor o svojoj finansijskoj stabilnosti.

Nadzor nad društvima je od ključnog značaja za očuvanje integriteta tržišta osiguranja, i ovaj zakon detaljno opisuje ulogu i ovlaštenja Agencije za nadzor.

Zakon reguliše i postupke koji se primjenjuju u slučaju prestanka poslovanja društava za osiguranje i reosiguranje, što uključuje procedure za likvidaciju ili prenos portfolija na druga društva kako bi se osigurala zaštita interesa osiguranika i stabilnost tržišta.

Sve odredbe ovog zakona igraju ključnu ulogu u stvaranju sigurnog, stabilnog i transparentnog okvira za tržište osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine, čime se osigurava zaštita interesa svih učesnika u ovom sektoru.

Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju ("Službene novine Federacije BiH", br. 57/20 i 103/21) - predstavlja ključni pravni okvir koji uređuje obavezna osiguranja u saobraćaju

unutar Federacije BiH, te ima za cilj osigurati sigurnost svih učesnika u saobraćaju i pružiti adekvatnu zaštitu u slučaju nesreća i šteta prouzrokovanih tokom saobraćajnih aktivnosti.

Obavezna osiguranja u saobraćaju propisanih ovim zakonom:

- a) Osiguranje putnika u javnom prijevozu od posljedica nesretnog slučaja
- b) Osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima
- c) Osiguranje vlasnika zrakoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima i putnicima:
- d) Osiguranje vlasnika plovila na motorni pogon od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima
- e) Odgovornost za štetu prouzrokovanu trećim licima

Zakon o posredovanju u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/05, 8/10 i 30/16) ima za cilj regulisati aktivnosti koje se odnose na posredovanje u privatnom osiguranju, utvrditi uvjete pod kojima se poslovi posredovanja mogu obavljati, te uspostaviti nadzor nad tim aktivnostima unutar Federacije Bosne i Hercegovine. Zakon također definiše uvjete koje moraju ispuniti osobe koje žele obavljati posredničke aktivnosti u privatnom osiguranju, uključujući licenciranje.

Nadalje, ovim zakonom se uspostavlja sistem nadzora kako bi se osiguralo da se posredničke aktivnosti u privatnom osiguranju obavljaju u skladu s odgovarajućim standardima i propisima.

Postoje također i zakoni opšte prirode koji, iako nisu isključivo usmjereni prema oblasti osiguranja, dotiču se određenih aspekata koji se pojavljuju u osiguravajućem sektoru. Navedeni zakoni su:

- 1. Zakon o obligacionim odnosima Federacije BiH i RS** (neslužbeni pročišćeni tekst) ("Sl. list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, "Sl. list RBiH", br. 2/92, 13/93 i 13/94, "Službene novine Federacije BiH", br. 29/03 i 42/11),
- 2. Zakon o privrednim društvima** ("Službene novine Federacije BiH", br. 81/15 i 75/21),
- 3. Zakon o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH** ("Službene novine Federacije BiH", br. 15/21).

U kontekstu regulacije tržišta osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine, ključnu ulogu imaju podzakonski akti. Oni predstavljaju temeljnu osnovu koja omogućava precizno definisanje i upravljanje različitim aspektima osiguravajućeg sektora. Kroz raznovrsne odredbe i smjernice, podzakonski akti usmjeravaju funkcionisanje tržišta osiguranja, pružajući okvir za konkurenciju, zaštitu prava potrošača i održavanje visokih standarda integriteta i transparentnosti.

3. Učesnici na tržištu osiguranja

Društva za osiguranje

Na dan 31.12.2023. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine je bilo registrovano ukupno 11 društava za re/osiguranje (Tabela 1.1.). Tri društva su se bavila isključivo poslovima neživotnih osiguranja, sedam društava obavljala su poslove neživotnih i životnih osiguranja (kompozitna društva), dok je jedno društvo obavljalo poslove reosiguranja.

Broj društava za osiguranje pokazuje prisutnost i konkurenciju na tržištu. Reosiguravajuća društva igraju važnu ulogu u pružanju zaštite drugim osiguravajućim društvima od rizika koje preuzimaju od svojih osiguranika.

Neživotna osiguranja	Neživotna i životna osiguranja	Reosiguranje
ASA Central	Adriatic	Bosna RE
Camelija	Croatia	
Euroherc	Grawe	
	Sarajevo	
	Triglav	
	Uniq	
	Vienna	

Od navedenih društava, 9 posluje na području Republike Srpske (RS) putem podružnica. Ta društva su: Adriatic, ASA Central, Camelija, Croatia, Euroherc, Sarajevo, Triglav, Uniq i Vienna osiguranje.

Također, važno je napomenuti da je na dan 31.12.2023. godine, 8 društava iz RS-a imalo dozvolu za poslovanje na području Federacije BiH putem podružnica. Ta društva su: Aura, Brčko Gas, Drina, Dunav, Euros, Mikrofin, Premium i Wiener osiguranje.

Osnivanjem podružnica u različitim dijelovima Bosne i Hercegovine, osigurava se funkcioniranje jedinstvenog tržišta osiguranja u cijeloj državi, omogućavajući stanovništvu i poslovnim subjektima pristup osiguravajućim uslugama bez obzira na njihovu lokaciju.

Prisutnost društava iz RS-a na području Federacije BiH, kao i društava iz Federacije BiH na području RS-a, doprinosi integraciji osiguravajućeg tržišta u Bosni i Hercegovini, olakšava slobodan protok osiguravajućih usluga i jača konkurenciju među osiguravateljima.

Od ukupnog iznosa premije ostvarene putem posrednika u osiguranju, 183.154.557 KM ili 59,13% odnosi se na premiju ostvarenu putem posrednika - pravnih lica. Među pravnim licima, 49,95% premije je ostvareno putem društava za zastupanje, 40,89% putem banaka, 9,06% putem brokerskih društava, dok je 0,10% premije ostvareno putem pošte. Preostalih 126.605.960 KM ili 40,87% premije ostvareno je putem posrednika - vlasnika obrta.

Kada je riječ o vrstama osiguranja, 63,10% ukupne premije ostvarene putem posrednika odnosi se na poslove neživotnih osiguranja, dok 36,90% premije otpada na životna osiguranja. Konkretno, u poslovima neživotnih osiguranja ostvareno je 195.468.947 KM, dok je u životnim osiguranjima ostvareno 114.291.570 KM.

U 2023. godini, društva za osiguranje su ostvarila značajan iznos premije životnih osiguranja putem posrednika u osiguranju. Od ukupnog iznosa premije životnih osiguranja, društva su ostvarila 114.291.570 KM ili 66,85% putem posrednika, dok je vlastitom mrežom ostvareno 56.665.331 KM ili 33,15% od ukupne premije životnih osiguranja.

Zaštitni fond Federacije Bosne i Hercegovine

Zaštitni fond Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zaštitni fond) uspostavljen je Zakonom o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti ("Službene novine Federacije BiH", broj 24/05). Nadležnost Zaštitnog fonda je pokrivanje šteta koje pretrpe žrtve saobraćajnih nezgoda, a koje ne mogu biti nadoknađene sistemom obaveznog osiguranja od odgovornosti (ako je lice koje je odgovorno za nezgodu nepoznato - nematerijalna šteta ili ako je nezgodu prouzročilo neosigurano vozilo - materijalna i nematerijalna šteta), kao i štete kada je društvu oduzeto odobrenje za rad i pokrenut postupak posebne likvidacije.

Društva za osiguranje u Federaciji BiH koja se bave obaveznim osiguranjem, uključujući i podružnice društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj su članovi Zaštitnog fonda i imaju obavezu uplate doprinosa Zaštitnom fondu, srazmjerno ostvarenoj godišnjoj premiji osiguranja od odgovornosti za motorna vozila. Ukupan iznos doprinosa članova Zaštitnog fonda u 2023. godini iznosi 1.770.000 KM.

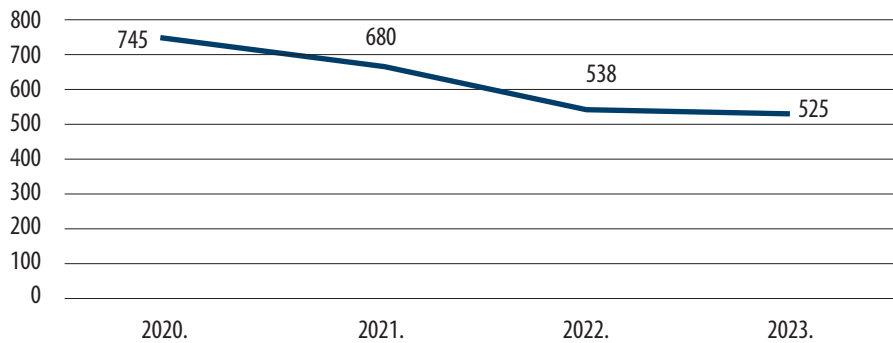
Prema dostavljenim izvještajima Zaštitnog fonda za 2023. godinu (Tabela 2.1.), primijećeno je da je isplaćeno ukupno 525 šteta u iznosu od 2.241.335 KM. Broj isplaćenih odštetnih zahtjeva u 2023. godini smanjen je za 2,42% u odnosu na prethodnu godinu, dok je vrijednost isplaćenih odštetnih zahtjeva u istom periodu manja za 13,90%.

Od ukupnog iznosa za štete, 1.949.550 KM isplaćeno je za štete prouzrokovane neosiguranim vozilima, dok je za štete prouzrokovane nepoznatim vozilima isplaćeno 146.666 KM. Nadalje, za štete prouzrokovane vozilima koja su bila osigurana kod društava u likvidaciji, iznos isplaćenih odšteta iznosi 145.119 KM.

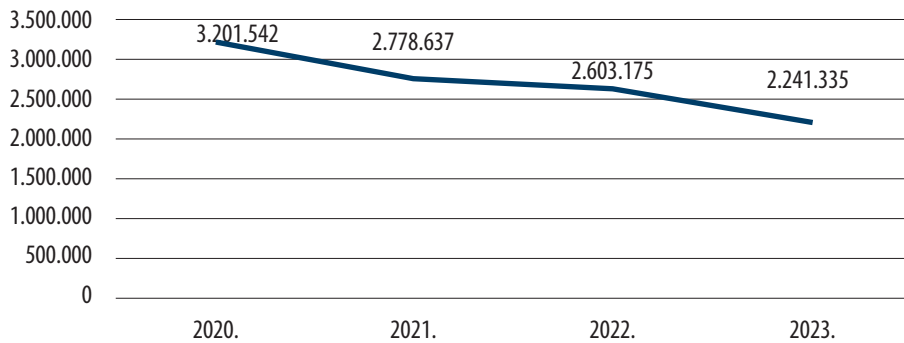
U narednim grafičkim prikazima dato je kretanje isplate odštetnih zahtjeva po broju i vrijednosti za period 2020. - 2023. godina:

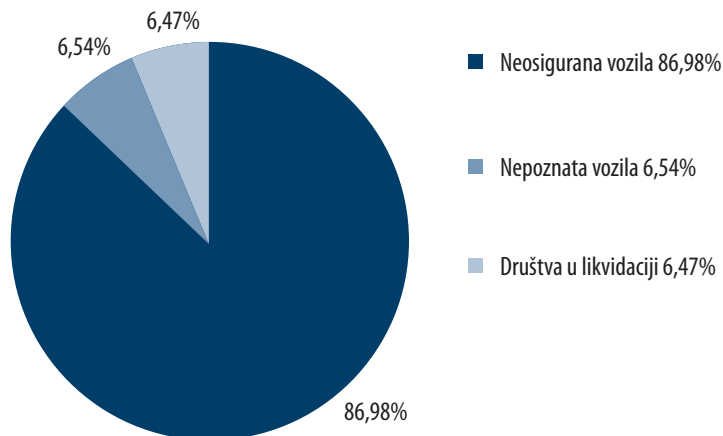
Broj isplaćenih odštetnih zahtjeva

Vrijednost isplaćenih odštetnih zahtjeva

Struktura isplaćenih odštetnih zahtjeva u 2023. godini

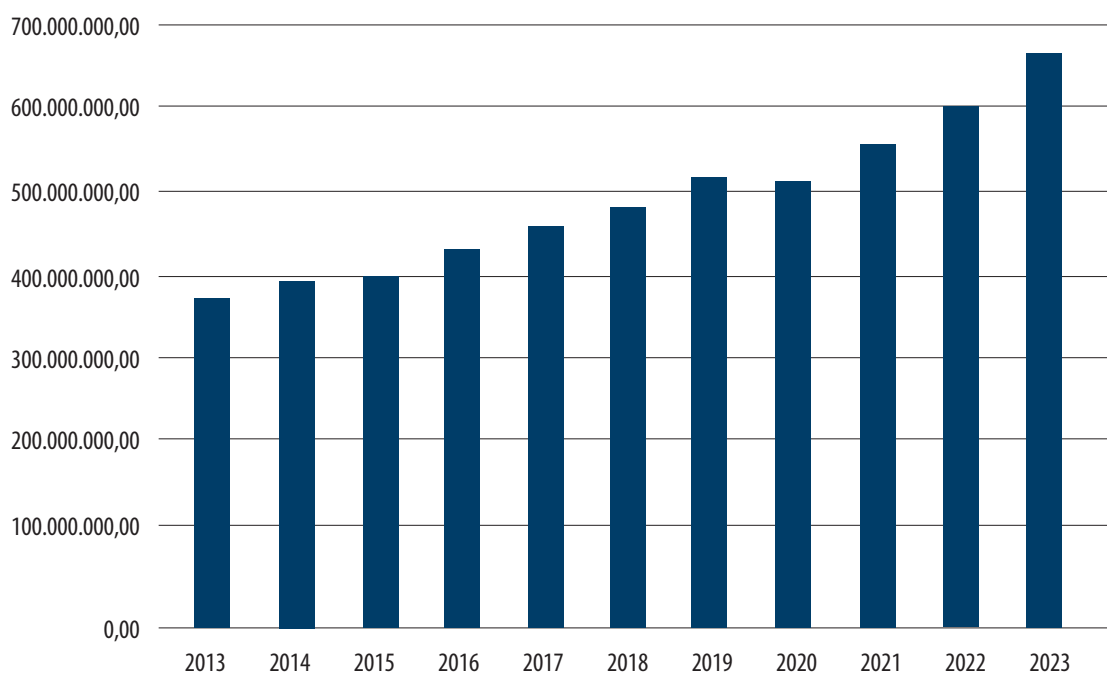

4. Stanje sektora osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine

Bilten je izrađen na osnovu analize finansijskih, statističkih i dodatnih izvještaja, revizorskih i aktuarskih mišljenja društava za osiguranje, sa zakonskim i podzakonskim aktima koji uređuju oblast osiguranja.

2023. godina donosi značajan rast premije od 11%, koja je na 31.12.2023. godine iznosila 682.450.361 KM što ukazuje na stabilan oporavak tržišta osiguranja i povratak na put rasta.

Premija osiguranja 2013-2023

U 2013. godini, društva sa sjedištem u Federaciji BiH na tržištu BiH ostvarila su ukupnu premiju od 386,8 miliona KM. Tokom naredne decenije, premija je značajno porasla, dostižući 682,4 miliona KM u 2023. godini. Rast premije od 76,42% jasno pokazuje kontinuirani napredak i razvoj osiguravajućih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zanimljivo je da je ovaj rast postignut uz smanjenje broja osiguravajućih kompanija na 11, što ukazuje na konsolidaciju tržišta i promjene u industriji osiguranja u posljednjih deset godina.

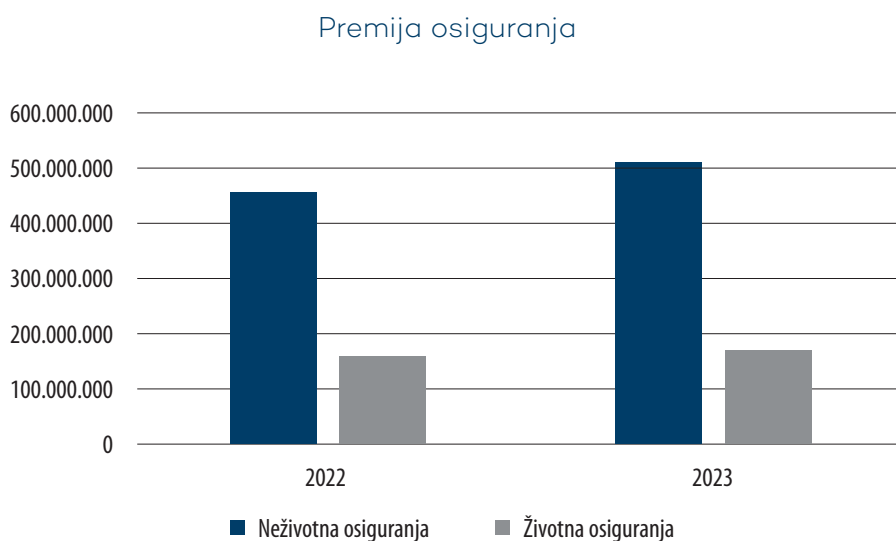

Također, važno je naglasiti da adekvatne tehničke rezerve potvrđuju da osiguravajuća društva osiguravaju stabilnost i sigurnost svojih klijenata, te pokazuju finansijsku snagu i pouzdanost sektora osiguranja.

4.1. Struktura portfelja osiguranja

Premija ostvarena od strane društava za osiguranje iz Federacije Bosne i Hercegovine na tržištima Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske u periodu od 01.01.-31.12.2023. godine iznosila je 682.450.361 KM (Tabela 3.1.). Od tog iznosa, 511.493.458 KM ili 74,95% odnosi se na neživotna osiguranja, dok je 170.956.903 KM ili 25,05% ostvareno iz životnih osiguranja (Tabela 3.1.). Uspoređujući s prethodnom godinom, ostvaren je rast premije od 10,88% (u 2022. godini rast premije iznosio je 7,45%).

Kada analiziramo strukturu premije, primjećujemo da je ostvaren rast od 6,61% u životnim osiguranjima (u 2022. godini rast je iznosio 8,89%), dok je rast u neživotnim osiguranjima iznosio 12,38% (u 2022. godini rast je bio 6,96%).

Od ukupnog iznosa premije u iznosu od 83.095.407 KM ili 12,18%, društva za osiguranje ostvarila su putem svojih podružnica u RS. Od navedenog iznosa, 53.191.411 KM ili 64,01% odnosi se na neživotna osiguranja, dok je 29.903.996 KM ili 35,99% ostvareno u okviru životnih osiguranja (Tabela 3.1).

Također, vrijedno je napomenuti da je većina premije ostvarena kroz neživotna osiguranja, s udjelom od 64,01%. S druge strane, udio premije ostvaren kroz životna osiguranja iznosi 35,99%.

Podružnice društava iz RS u Federaciji BiH ostvarile su premiju u iznosu 64.287.533 KM što je za 5,43% više u odnosu na 2022. godinu, i ista je uglavnom ostvarena u okviru neživotnih osiguranja. (Tabela 3.1.).

U 2023. godini, sva društva za osiguranje ostvarila su rast premije u neživotnim osiguranjima. To ukazuje na pozitivne trendove i povećanu potražnju za neživotnim osiguranjima među osiguranicima.

Što se tiče životnih osiguranja, rast premije ostvarilo je šest društava za osiguranje, dok je jedno društvo zabilježilo pad premije. Ovi podaci sugeriraju da postoji kontinuirano interesovanje osiguranika za životna osiguranja, ali su pojedina društva možda suočila s određenim izazovima u tom segmentu.

Došlo je do manjih promjena u učešću društava s velikim udjelom na tržištu u 2023. godini. Spajanjem ASA osiguranja i Central osiguranja u ASA Central osiguranje, navedeno društvo je preuzelo lidersku poziciju po učešću. U top 5 slijede Adriatic, Uniqa, Euroherc i Triglav osiguranje. Njihovo učešće u ukupnoj premiji osiguranja iznosi 63,87%, što je bitnije povećanje u odnosu na učešće od 58,51% u 2022. godini.

Važno je pratiti dalji razvoj i promjene u strukturi učešća društava na tržištu osiguranja kako bi se bolje razumjelo kretanje tržišta i konkurentske dinamike u sektoru osiguranja.

U pogledu neživotnih osiguranja, društva ASA Central, Adriatic, Euroherc, Sarajevo i Triglav osiguranja zauzimaju značajan udio s učešćem od 74,85% u premiji osiguranja. Ovo učešće je značajno više nego u prethodnoj godini, kada je iznosilo 66,60%. Navedena društva ostaju ključni akteri u sektoru neživotnih osiguranja.

Kada je riječ o životnim osiguranjima, društva Vienna, Uniqa, Grawe ostvaruju visok udio u premiji osiguranja s učešćem od 72,49%. Došlo je do manjeg povećanja u odnosu na prethodnu godinu (u 2022. godini učešće je iznosilo 71,32%), te navedena društva dominiraju na tržištu životnih osiguranja.

Prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju, posebno u situacijama kada osiguravajuće društvo nije u mogućnosti preuzeti potpunu odgovornost za pokriće određenog rizika, primjenjuje se koncept saosiguranja. Saosiguranje se koristi kao mehanizam za adekvatno procjenjivanje i raspodjelu rizika između osiguravajućih društava.

Zaključujem ugovora o saosiguranju, osiguravajuće društvo prenosi određeni dio rizika na druga društva, ili čak na više njih. Ova raspodjela rizika se obično vrši na temelju određenog postotka ili iznosa premije koju je osiguranik platio. Na taj način, osiguravajuće društvo smanjuje koncentraciju rizika i povećava svoju sposobnost da izmiri eventualne štete koje se mogu pojaviti.

U slučaju nastanka štete, obaveze za isplatu naknade snose sva osiguravajuća društva koja su uključena u saosiguranje, srazmjerno svom učešću u pokrivanju rizika. Na taj način, teret štete se ravnomjerno raspoređuje među društvima koja su ugovorila saosiguranje.

Koncept saosiguranja igra važnu ulogu u osiguravajućem sektoru, omogućavajući veću stabilnost i fleksibilnost prilikom suočavanja s visokim rizicima. Kroz disperziju rizika i dijeljenje odgovornosti, osiguravajuća društva mogu pružiti adekvatnu zaštitu svojim osiguranicima i minimizirati potencijalne finansijske gubitke koji mogu proizaći iz šteta.

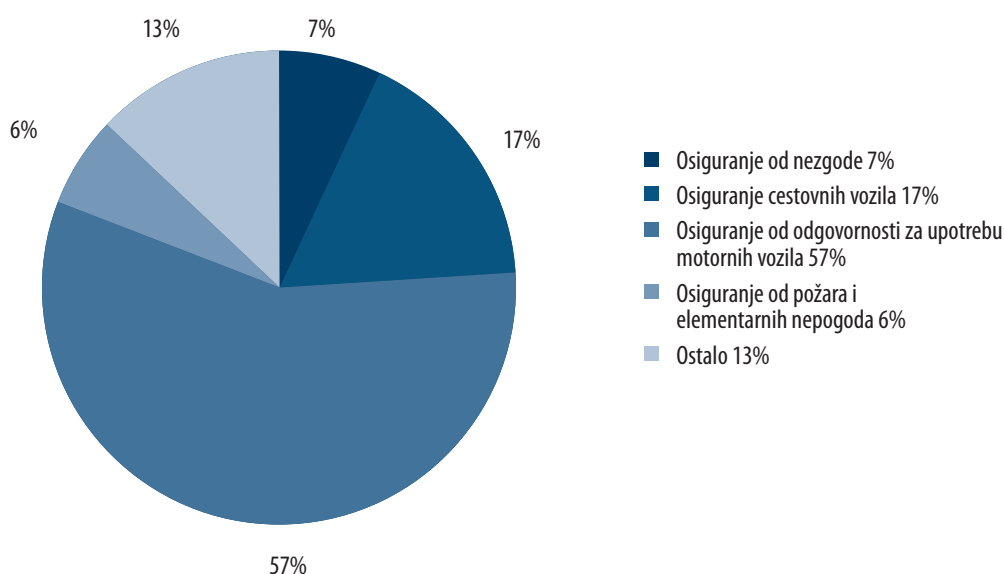
U strukturi ukupnog osigurateljnog portfelja, neživotna osiguranja dominiraju sa učešćem od 74,95% (Tabela 3.2.). U poređenju sa prethodnom godinom, učešće neživotnih osiguranja je neznatno povećano za 1,00%, budući da je u prethodnoj godini iznosilo 73,95%.

Što se tiče životnih osiguranja, ona čine 25,05% ukupnog portfelja. U 2022. godini, učešće životnih osiguranja iznosilo je 26,05% (Tabela 3.2.).

Unatoč blagom smanjenju učešća neživotnih osiguranja i blagom povećanju učešća životnih osiguranja, ukupna slika ostaje relativno stabilna u poređenju s prethodnom godinom.

Navedeni podaci pružaju uvid u najzastupljenije vrste neživotnih osiguranja u ukupnom portfelju. Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila ima najveći udio, što ukazuje na važnost ovog oblika osiguranja u industriji. Također je značajan udio osiguranja cestovnih vozila - kasko, koje pruža zaštitu od štete na vozilima. Osiguranje od nezgode i osiguranje imovine od požara također čine značajan dio premije neživotnih osiguranja.

Struktura premije neživotnih osiguranja

Učešće premije osiguranja od odgovornosti za motorna vozila u ukupnoj premiji iznosi 42,43%. Premija za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila iznosi 289.578.801 KM, što predstavlja povećanje od 10,33% u odnosu na prethodnu godinu prema podacima iz Tabele 3.2.

U izvještajnom periodu na području Federacije BiH, broj polica osiguranja vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima (vrsta rizika 10.01) iznosio je 891.674. Prosječna premija za ove police iznosila je 336 KM, što je blago povećanje u odnosu na prosječnu premiju od 326 KM u 2022. godini.

Učešće premije kasko osiguranja u ukupnoj premiji na tržištu, koja obuhvata i životna i neživotna osiguranja, iznosi 12,32%. U okviru premije neživotnih osiguranja, učešće premije kasko osiguranja iznosi 16,44%.

Premija kasko osiguranja za izvještajni period iznosi 84.083.733 KM, što predstavlja povećanje od 18,45% u odnosu na prethodnu godinu.

Premija osiguranja imovine od požara učestvuje u ukupnoj premiji sa 4,47%. U premiji neživotnih osiguranja, premija osiguranja imovine od požara učestvuje sa 5,97%, (Tabela 3.2.). Premija osiguranja osoba od nezgode u ukupnoj premiji učestvuje sa 5,46%. U premiji neživotnih osiguranja, premija osiguranja osoba od nezgode učestvuje sa 7,28%, (Tabela 3.2.).

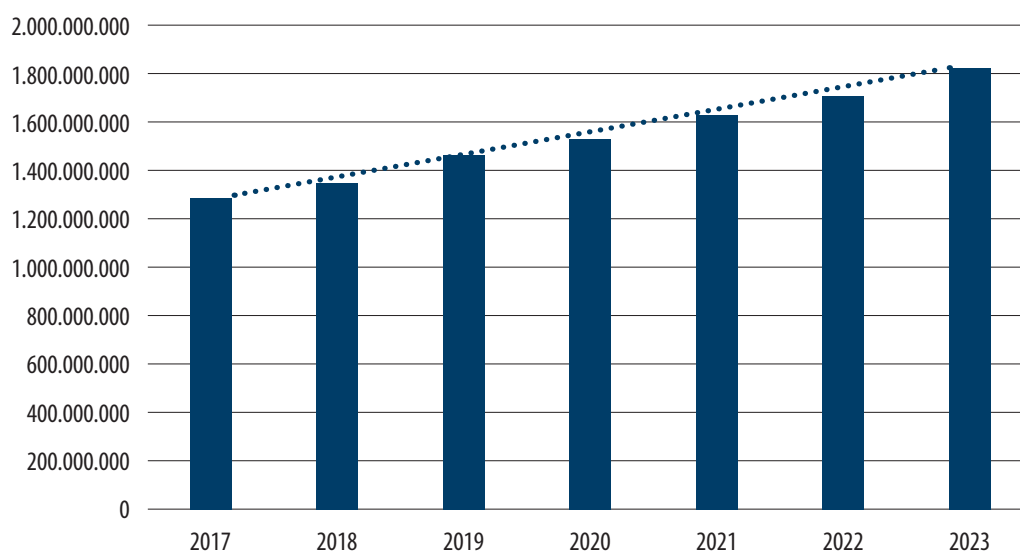
4.2. Bilansna struktura

Bilansna struktura sektora osiguranja, uključujući i reosiguranje, sastavljena je na temelju podataka iz finansijskih izvještaja društava za osiguranje u 2023. godini, kao i prateće dokumentacije društava, uz analizu osnovnih bilansnih pozicija za 2022. i 2023. godinu.

Ova analiza omogućava uvid u finansijsko stanje sektora osiguranja i reosiguranja, pružajući informacije o sastavu aktive i pasive društava, njihovim finansijskim obavezama i resursima. Bilansna struktura sektora osiguranja pruža uvid u raspoložive izvore kapitala, ulaganja, rezerve i obaveze društava, te pomaže u razumijevanju njihove finansijske stabilnosti, likvidnosti i sposobnosti da ispunjavaju obaveze prema osiguranicima.

Kroz analizu bilansne strukture sektora osiguranja, regulatorna tijela, investitori i ostali zainteresirani subjekti mogu dobiti relevantne informacije o finansijskom zdravlju društava za osiguranje, što im pomaže u donošenju informiranih odluka i procjeni rizika, i ista pruža uvid u ključne bilansne stavke, kao što su novčana sredstva, ulaganja, potraživanja, obveze, kapital i ostale važne finansijske informacije koje su od značaja za procjenu stabilnosti i solventnosti sektora osiguranja.

Bilansa suma sektora osiguranja

Vrijednost bilansne sume u sektoru osiguranja, uključujući i reosiguranje, iznosi 1.828.489.641 KM, što predstavlja povećanje od 6,59% u odnosu na prethodnu godinu (Tabela 4.1.).

U strukturi ukupne bilansne sume, neživotna osiguranja, uključujući i reosiguranje, čine 56,03% ukupne bilansne sume. Vrijednost bilansne sume neživotnih osiguranja veća je za 7,17% u odnosu na prethodnu godinu. S druge strane, bilansna suma životnih osiguranja učestvuje sa 43,97% ukupne bilansne sume i bilježi povećanje od 5,86% u odnosu na prethodnu godinu (Tabela 4.2.).

4.2.1. Struktura aktive

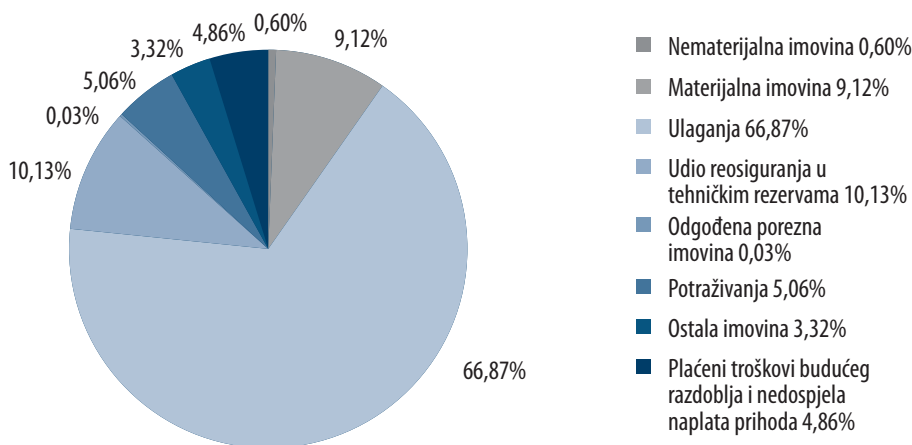
Vrijednost ukupne aktive na dan 31.12.2023. godine iznosi 1.828.489.641 KM. U strukturi aktive, ulaganja i potraživanja čine 71,94% ukupne aktive, dok se preostalih 28,06% odnosi na: materijalnu i nematerijalnu imovinu, udio reosiguranja u tehničkim rezervama, unaprijed plaćene troškove budućeg razdoblja, nedospjela naplata prihoda i ostalu imovinu.

Ulaganja predstavljaju iznos od 1.222.798.910 KM i učestvuju sa 66,87% u ukupnoj aktivi (Tabela 4.1.). To ukazuje na značajnu ulogu ulaganja u strukturi aktivnosti sektora osiguranja. Ostatak aktive obuhvaća različite stavke imovine koje nisu izravno povezane s ulaganjima.

Ulaganja čine značajan dio ukupne aktive sektora osiguranja, što implicira da društva za osiguranje ostvaruju prihode iz različitih ulaganja kako bi osigurala svoju financijsku stabilnost i sposobnost izvršavanja obveza prema osiguranicima. Ova ulaganja mogu uključivati dionice, obveznice, nekretnine i druge financijske instrumente.

Podaci o strukturi aktive pružaju uvid u raspodjelu financijskih resursa u sektoru osiguranja te omogućuju analizu ulaganja i rizika povezanih s tim ulaganjima. Ovi podaci su važni za procjenu financijske stabilnosti i održivosti društava za osiguranje te za procjenu njihove sposobnosti da ispunjavaju obveze prema osiguranicima u budućnosti.

Struktura ukupne aktive

U izvještajnom periodu, potraživanja iznose 92.563.901 KM i učestvuju sa 5,06% u ukupnoj aktivni sektora osiguranja. U poređenju s prethodnom godinom, učešće potraživanja u ukupnoj aktivni je poraslo za 0,67 postotnih poena, što ukazuje na blagi rast u tom pogledu.

U istom periodu, došlo je do sljedećih promjena u strukturi aktive u odnosu na prethodnu godinu: nematerijalna imovina je porasla za 8,22%, ulaganja za 12,31%, unaprijed plaćeni troškovi budućeg perioda i nedospjela naplata prihoda za 10,06%. S druge strane, materijalna imovina je zabilježila pad od 2,09%, dok je ostala imovina smanjena za 36,25%, kao i udio reosiguranja u tehničkim rezervama za 4,44%.

Ove promjene u strukturi aktive odražavaju dinamiku i raspodjelu imovine društava za osiguranje. Povećanje ulaganja i udjela reosiguranja u tehničkim rezervama ukazuje na važnost ovih stavki u osigurateljnem sektoru. Također, rast unaprijed plaćenih troškova budućeg perioda i nedospjele naplate prihoda može ukazivati na promjene u vremenskom rasporedu plaćanja i naplate premija.

Vrijednost aktive neživotnih osiguranja, uključujući i reosiguranje, iznosi 1.024.438.208 KM. Od tog iznosa, aktiva društva za reosiguranje iznosi 201.729.039 KM ili 19,69%.

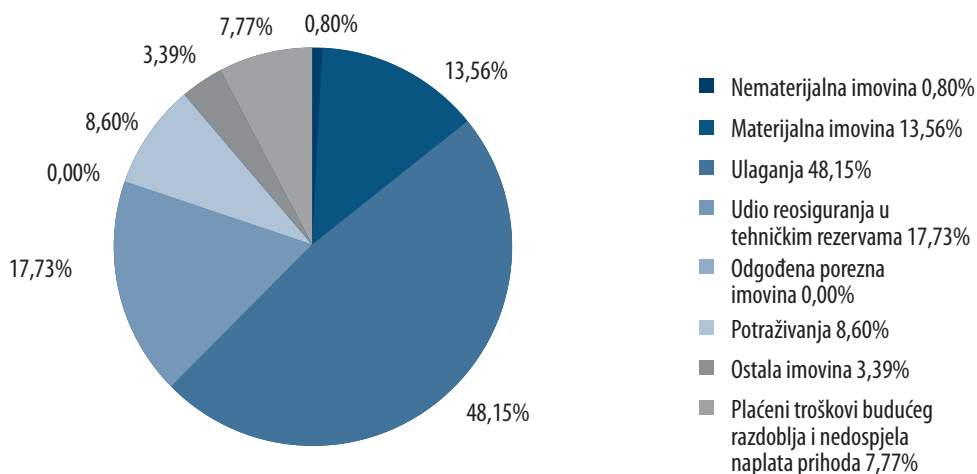
U strukturi aktive neživotnih osiguranja, ulaganja čine 48,15% i veća su za 10,99% u odnosu na prethodnu godinu. Potraživanja učestvuju sa 8,60% i veća su za 24,95% u odnosu na prethodnu godinu. Ostatak aktive, koji uključuje nematerijalnu imovinu, materijalnu imovinu, ostalu imovinu, reosiguranje u tehničkim rezervama i vremenska razgraničenja - unaprijed plaćene troškove budućeg perioda i nedospjele naplate prihoda, čini 43,25%.

Ovi podaci ukazuju na strukturu aktive u neživotnom osiguranju, pri čemu su ulaganja i potraživanja značajne komponente. Povećanje vrijednosti ulaganja i potraživanja u odnosu na prethodnu godinu može ukazivati na veći obim poslovanja i rastuću vrijednost imovine u sektoru neživotnih osiguranja.

Također, važno je napomenuti da je značajan dio aktive rezervisan za reosiguranje, što upućuje na važnost zaštite od rizika i preuzimanja reosigurateljnog pokrića od strane društva za reosiguranje.

Analiza strukture aktive omogućava procjenu značajnih komponenti imovine u sektoru neživotnih osiguranja i pruža uvid u finansijske pozicije društava u tom sektoru.

Struktura aktive neživotnih osiguranja

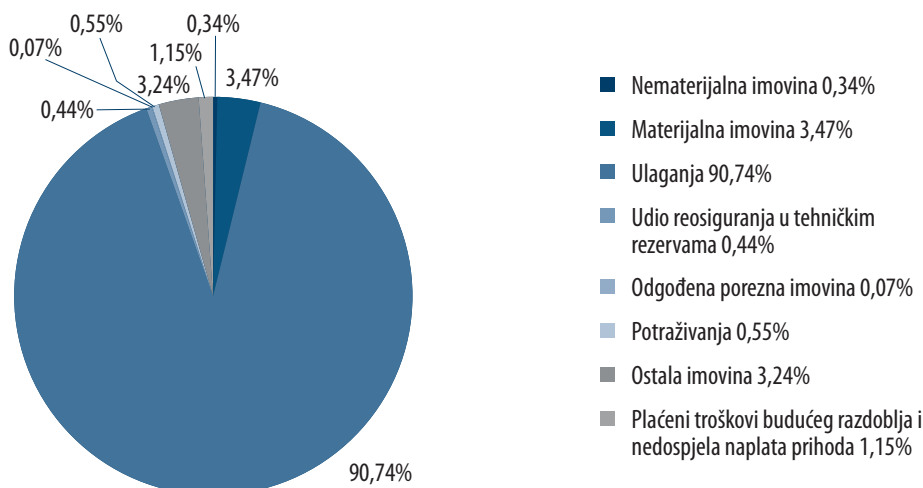
U strukturi aktive društva za reosiguranje, udio reosiguranja u tehničkim rezervama iznosi 54,13%. To znači da je značajan dio aktive rezervisan za pokriće reosiguranja i zaštite od rizika.

Ulaganja čine 31,32% ukupne aktive društva za reosiguranje. To ukazuje na važnost ulaganja u različite financijske instrumente kako bi se ostvarili prihodi i održala financijska stabilnost društva za reosiguranje.

Udio nematerijalne, materijalne i ostale imovine, potraživanja te vremenskih razgraničenja - unaprijed plaćenih troškova budućeg razdoblja i nedospjele naplate prihoda iznosi 14,55%.

Vrijednost aktive u životnim osiguranjima iznosi 804.051.433 KM. Najveće učešće odnosi se na ulaganja 90,74% i ista su veća za 13,22% u odnosu na prethodnu godinu, ostala imovina učestvuje sa 3,24% u ukupnoj aktivi (Tabela 4.2).

Struktura aktive životnih osiguranja

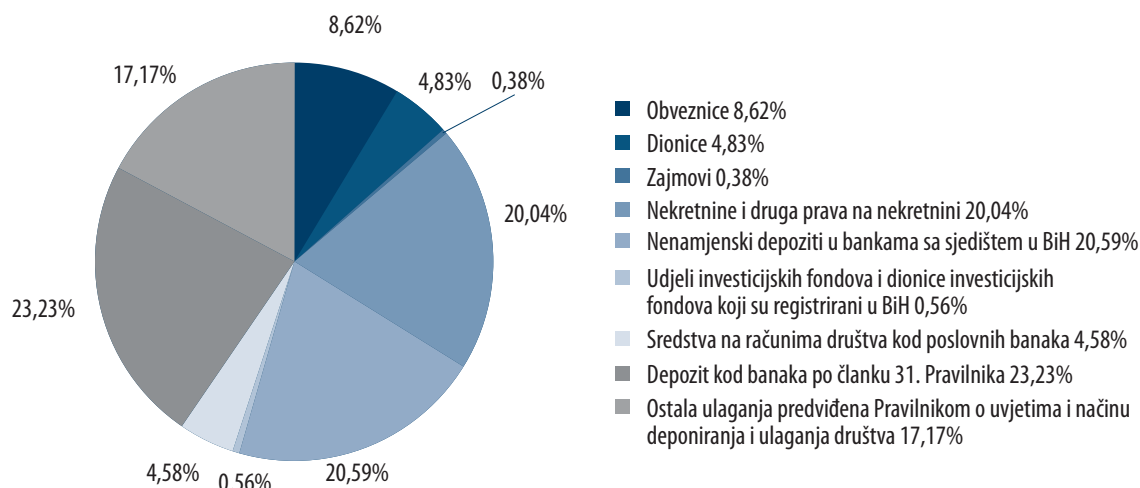

Ulaganja sredstava garantnog fonda životnih osiguranja

Obračunata sredstva garantnog fonda životnih osiguranja iznosila su 80,53 miliona KM U namjene i na način propisan Pravilnikom i internim pravilnikom o ulaganjima sredstava garantnog fonda uloženo je 82,21 miliona KM ili 102,08% obračunatih sredstava. (Tabela 5.1) Šest društava za osiguranje životnih osiguranja su iskazala više uložених sredstava garantnog fonda od obračunatog iznosa za ukupno 1,68 miliona KM.

Obavezu ulaganja 50% sredstava minimalnog garantnog fonda životnih osiguranja u namjenski bankarski depozit u skladu sa članom 31. Pravilnika na dan 31.12.2023. godine ispunila su sva društva.

Struktura ulaganja sredstava garantnog fonda životnih osiguranja

4.2.1.3. Ulaganja sredstava tehničkih rezervi

Ulaganje sredstava tehničkih rezervi neživotnih osiguranja

Ukupna obračunata sredstva tehničkih rezervi neživotnih osiguranja, iznosila su 440,01 miliona KM, od toga se 8,42% odnosi na obračunata sredstva društva za reosiguranje, (Tabela 5.2).

U namjene i na način propisan Pravilnikom uloženo je ukupno 468,05 miliona KM ili 106,37% sredstava tehničkih rezervi. Sva društva osim dva su iskazala višak uložених sredstava u odnosu na obračunatu tehničku rezervu, dok su dva društva iskazala isti iznos obračunatih i uložених sredstava.

iznosila su 11,81 miliona KM), dok akumulirana ispravka vrijednosti potraživanja iznosi 36,48 miliona KM. Potraživanja se najvećim udjelom (65,34%) odnose na potraživanja po osnovu premije.

Od ukupnog iznosa dospjelih potraživanja, najveći iznos potraživanja odnosi se na potraživanja od čijeg je dospjeća proteklo više od 365 dana i ona iznose 30,06 miliona KM (na dan 31.12.2022. iznosila su 30,48 miliona KM). Potraživanja dospjela od 181 do 365 dana iznose 4,73 miliona KM, a potraživanja dospjela od 91 do 180 dana iznose 3,54 miliona KM.

Nedospjela potraživanja iznose 69,47 miliona KM (na dan 31.12.2021. iznosila su 58,92 miliona KM). Od tog iznosa, veći iznosi potraživanja su po osnovu premije (41,99 miliona KM), ostala potraživanja (10,42 miliona KM), potraživanja osigurana hipotekom na nekretninu (6,44 miliona KM) i potraživanja od reosiguranja u zemlji i inostranstvu (3,83 miliona KM).

U 2023. godini došlo je do bitnijeg rasta potraživanja, najviše na osnovu premije osiguranja. Detaljniji prikaz ovih podataka u Tabeli 6.1.

Potraživanja životnih osiguranja

Analizom potraživanja po starosnoj strukturi iz poslova životnih osiguranja na dan 31.12.2023. godine, ukupna potraživanja, uključujući potraživanja po osnovu datih zajmova i ostalih dugoročnih potraživanja (koja se u bilansnim pozicijama evidentiraju na AOP 030 – zajmovi i AOP 031 – ostali zajmovi i potraživanja)* iznose 13,55 miliona KM (na dan 31.12.2022. iznosila su 12,89 miliona KM). Od tog iznosa, ukupno dospjela potraživanja iznose 0,56 miliona KM. Nedospjela potraživanja iznose 13,47 miliona KM (na dan 31.12.2022. iznosila su 12,82 miliona KM), pri čemu najveći iznosi potraživanja se odnose na potraživanja osigurana otkupnom vrijednosti osiguranja na osnovu ugovora o osiguranju života (6,21 miliona KM) i potraživanja osiguranja hipotekom na nekretninu (2,81 miliona KM).

Od ukupnog iznosa dospjelih potraživanja, potraživanja od čijeg je dospjeća proteklo više od 365 dana iznose 0,46 miliona KM. Akumulirana ispravka vrijednosti potraživanja iznosi 0,48 miliona KM. Detaljniji prikaz ovih podataka možete pronaći u Tabeli 6.2.

4.2.2. Struktura pasive

U strukturi pasive najveće učešće imaju bruto tehničke rezerve 72,11% i kapital i rezerve (zakonske, statutarne i revalorizacijske) 21,48%. Na finansijske i ostale obaveze te razgraničenja odnosi se 6,41% pasive.

Matematička rezerva osiguranja života na dan 31.12.2023. godini iznosi 672.648.966 KM i veća je za 4,86% u odnosu na prethodnu godinu (u 2022. godini povećanje je iznosilo 5,06%).

Margina solventnosti

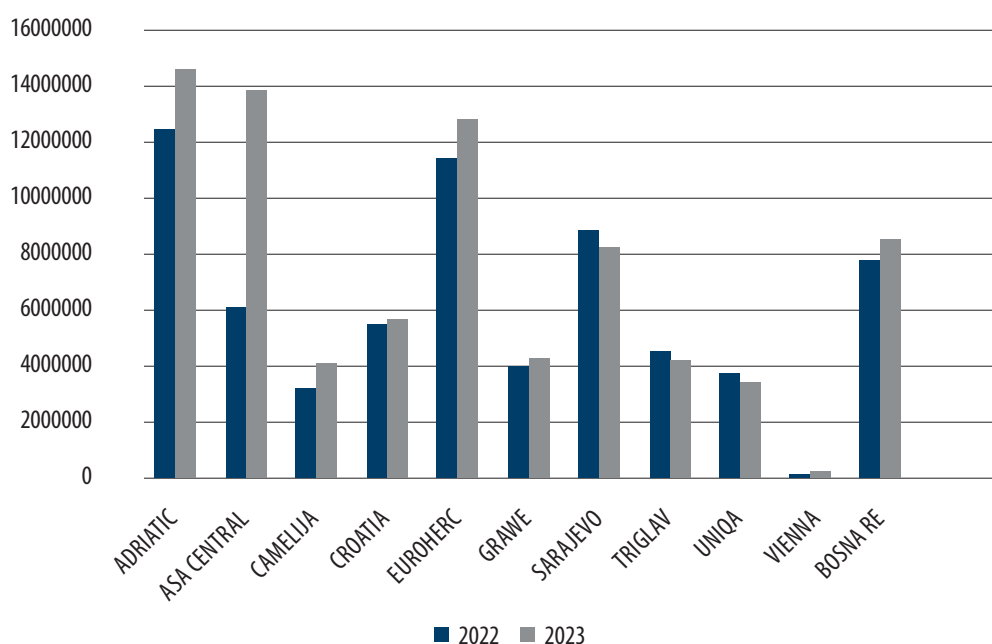
Margina solventnosti predstavlja ključni pokazatelj koji mjeri adekvatnost kapitala društva za osiguranje u odnosu na obim njegovog poslovanja. Ova mjera ukazuje na iznos sredstava koje društvo treba osigurati iz svoje slobodne sopstvene imovine kako bi garantovalo da će ispunjavati svoje obaveze prema ugovorima o osiguranju, čak i u slučaju finansijskih problema.

Pregled margine solventnosti za neživotna i životna osiguranja dostupan je u Tabeli 7.1. Ova tabela pruža uvid u stanje margine solventnosti društava za osiguranje i omogućava procjenu njihove sposobnosti da izvrše isplate u slučaju šteta.

Uz to, prikazani su i grafikoni koji prikazuju kretanja margine solventnosti po društvima za osiguranje u poređenju s 2022. godinom. Grafikoni pružaju vizuelni prikaz trendova i promjena u adekvatnosti kapitala društava za osiguranje.

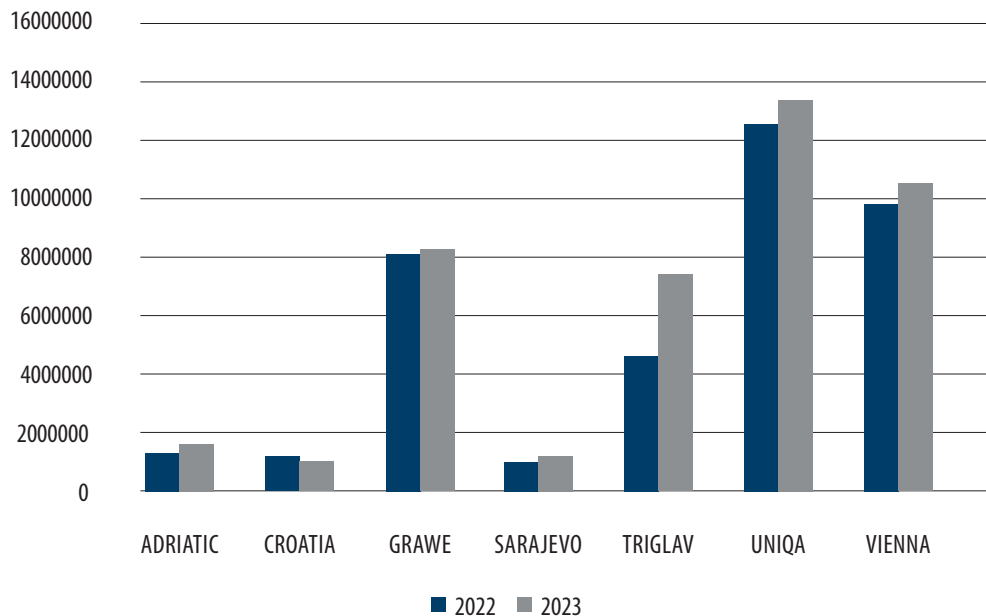
Margina solventnosti je od vitalnog značaja za osiguravajuće kompanije jer osigurava sigurnost i stabilnost u ispunjavanju obaveza prema osiguranicima čak i u nepredvidivim situacijama. Ova mjera pomaže u procjeni finansijske snage društava za osiguranje i njihove sposobnosti da se nosi s rizicima i izazovima u industriji osiguranja.

Margina solventnosti neživotnih osiguranja

Margina solventnosti životnih osiguranja

4.3. Račun dobiti i gubitka

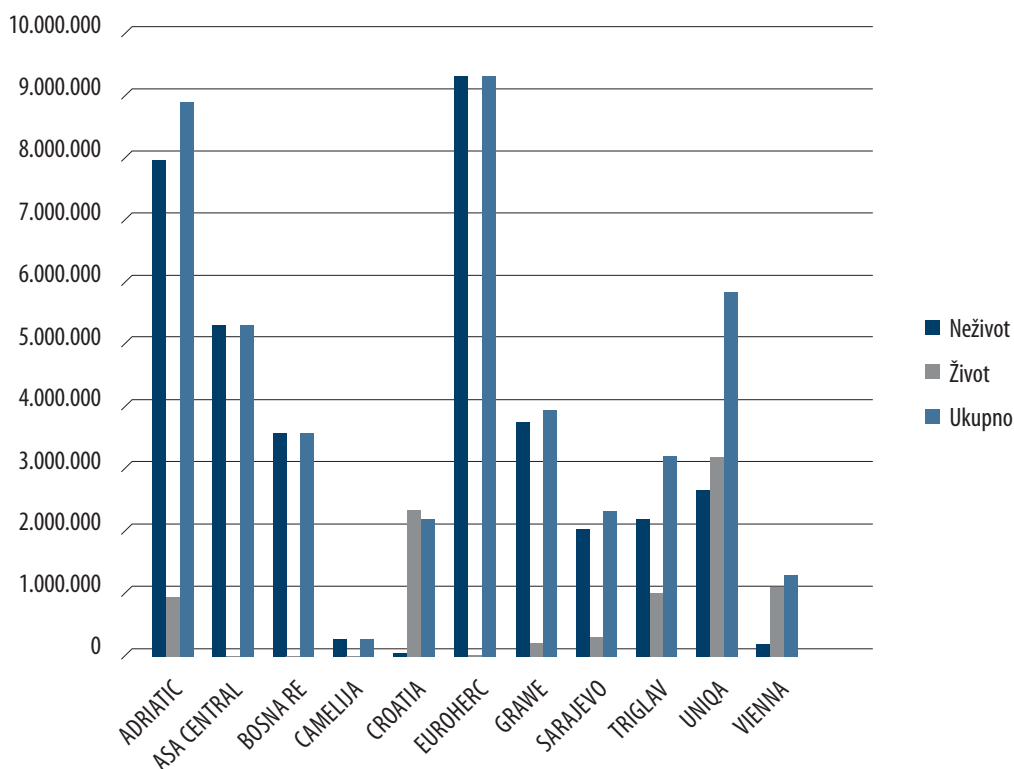
Prema podacima iz bilansa uspjeha i izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti za period od 1. januara do 31. decembra 2023. godine, ukupna bruto dobit iznosi 46.251.786 KM, kako je prikazano u Tabeli 8.1. Ovaj iznos predstavlja povećanje u poređenju sa istim periodom prethodne godine, s rastom od 27,02%.

Važno je napomenuti da su sva društva za osiguranje osim jednog u neživotnim osiguranjima ostvarila dobit u 2023. godini, kako u neživotnim tako i u životnim osiguranjima. Ukupna ostvarena dobit društva za reosiguranje u istom periodu iznosi 3.282.036 KM, čime učestvuje s 7,10% u ukupnoj dobiti društava za osiguranje.

Ovi podaci ukazuju na pozitivno poslovanje društava za osiguranje tokom 2023. godine, s ostvarenom dobiti u oba sektora osiguranja. Iako ukupna dobit bilježi manji pad u odnosu na prethodnu godinu, činjenica da su sva društva ostvarila dobit svjedoči o stabilnosti i uspješnosti njihovog poslovanja.

Ostvaren bruto dobit/gubitak

Sva društva su iskazala rast bruto dobiti u 2023. godini.

Važno je naglasiti da je bruto dobit samo jedan aspekt finansijskih rezultata društava za osiguranje i da bi trebalo uzeti u obzir i druge faktore kao što su rashodi, tehničke rezerve i solventnost kako bi se stekla cjelokupna slika finansijskog stanja svakog društva za osiguranje.

U 2023. godini, ostvarena bruto dobit iz poslova neživotnih osiguranja je zabilježila rast od 17,27% u odnosu na prethodnu godinu. Ovo ukazuje na povećanje profitabilnosti u sektoru neživotnih osiguranja tokom tog perioda.

S druge strane, bruto dobit iz poslova životnih osiguranja je pokazala povećanje od 92,31% u istom periodu. To upućuje na pozitivan trend i veću profitabilnost u sektoru životnih osiguranja tokom 2023. godine.

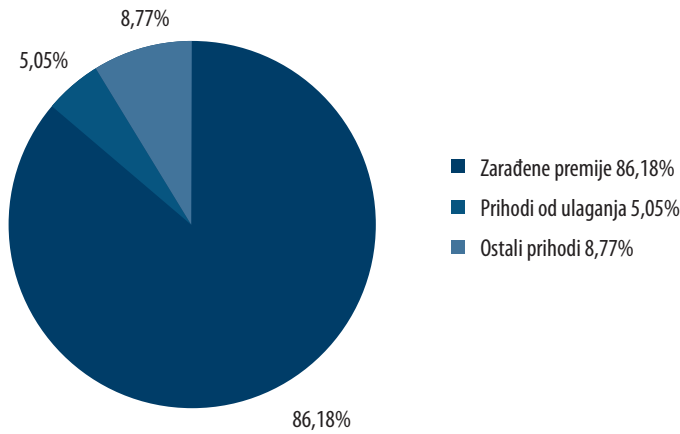
4.4. Prihodi

Društva za osiguranje su u izvještajnom periodu ostvarila ukupan prihod u visini od 715.647.662 KM. To predstavlja povećanje od 12,87% u odnosu na prethodnu godinu, što ukazuje na rast ukupnih prihoda u industriji osiguranja (Tabela 8.2.).

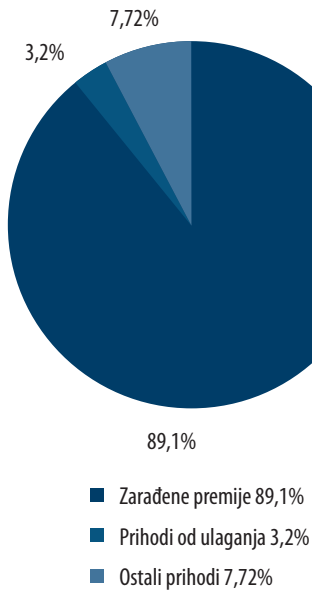
Kada se razmatraju prihodi iz poslova neživotnih osiguranja, zabilježen je iznos od 512.411.339 KM, što je povećanje od 10,15% u odnosu na prethodnu godinu.

S druge strane, prihod ostvaren iz poslova životnih osiguranja iznosi 203.236.323 KM, što predstavlja povećanje od 20,35% u odnosu na prethodnu godinu.

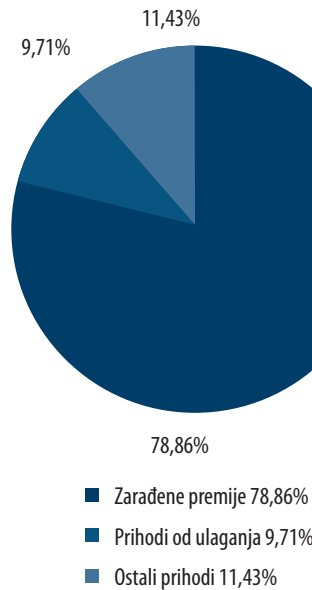
Struktura ukupnih prihoda

Neživot 71,60% ukupnog prihoda

Život 28,40% ukupnog prihoda

Ukupan prihod ostvaren iz poslova osiguranja u 2023. godini iznosi 616.753.341 KM, što čini 86,18% ukupnih prihoda društava za osiguranje. Taj prihod je veći za 10,40% u odnosu na prethodnu godinu.

Prihodi po osnovu ulaganja sredstava iznose 36.120.375 KM ili 5,05% ukupnih prihoda. Ti prihodi su manji za 0,55% u odnosu na prethodnu godinu. Ostali prihodi iznose 62.773.946 KM ili 8,77% ukupnih prihoda i povećani su za 60,65%.

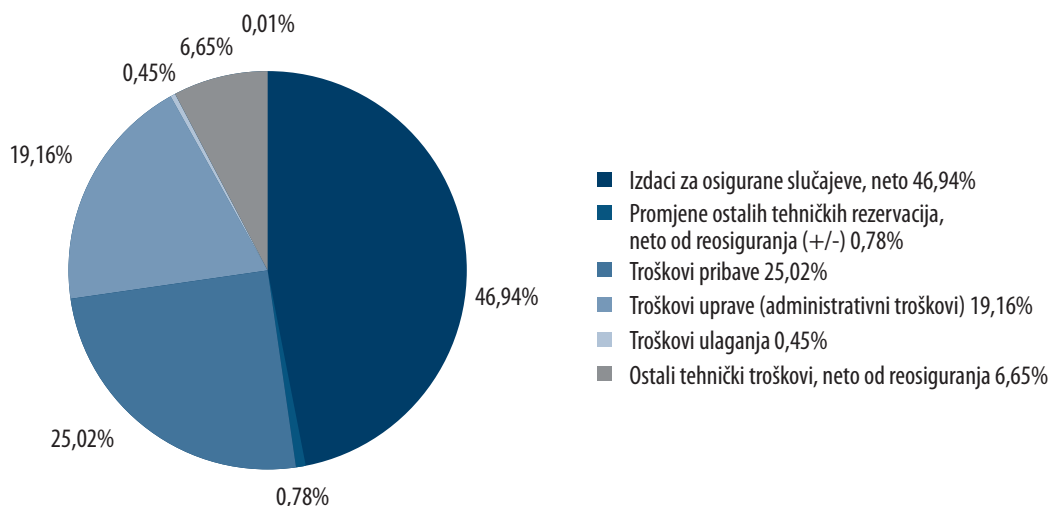
Kada se posmatra struktura prihoda neživotnih osiguranja, prihodi iz neposrednih poslova osiguranja čine 89,08% ili 456.475.862 KM. Prihodi od ulaganja čine 3,20% ili 16.394.527 KM, dok ostali prihodi učestvuju sa 7,72% ili 39.540.950 KM. Dva od tri segmenta prihoda su zabilježila rast: prihodi iz neposrednih poslova osiguranja su porasli za 10,20%, a ostali prihodi za 19,34%. Prihodi od ulaganja su zabilježili pad za 8,02%.

U strukturi prihoda društava za reosiguranje unutar neživotnih osiguranja, prihodi iz neposrednih poslova osiguranja čine 66,19%, prihodi od ulaganja čine 2,98%, prihodi od provizija čine 30,17%, dok ostali prihodi učestvuju sa 0,67%.

Kada se posmatra struktura prihoda životnih osiguranja, prihodi iz neposrednih poslova osiguranja čine 78,86% ili 160.277.479 KM. Prihodi od ulaganja čine 9,71% ili 19.725.848 KM, dok ostali prihodi učestvuju sa 11,43% ili 23.232.996 KM. Rast je ostvaren u prihodima iz neposrednih poslova osiguranja za 10,97%, u prihodima od ulaganja za 6,66% i u ostalim prihodima za 290,95%.

Ovi rezultati ukazuju na pozitivne trendove u prihodima društava za osiguranje, kako u neživotnom, tako i u životnom osiguranju. Povećanje prihoda iz neposrednih poslova osiguranja i ostalih prihoda može biti rezultat rasta premija i povećane aktivnosti na tržištu osiguranja. Također, važno je napomenuti da prihodi od ulaganja i ostali prihodi mogu biti podložni promjenama uslijed fluktuacija na finansijskim tržištima i drugih faktora koji utječu na investicijske povrate i druge izvore prihoda.

Struktura rashoda neživotnih osiguranja

U okviru neživotnih osiguranja, rashodi su ostvareni u iznosu od 475.237.289 KM, što predstavlja povećanje od 9,63% u odnosu na prethodnu godinu. Ovi rashodi čine 70,99% ukupnih rashoda (Tabela 8.4.).

U strukturi rashoda neživotnih osiguranja, najveći udio ima izdatak za osigurane slučajeve (neto) koji iznosi 46,94% ili 223.053.607 KM. To predstavlja povećanje od 7,55% u odnosu na isti period prethodne godine. Izdaci za osigurane slučajeve odnose se na isplate naknada i obaveza prema osiguranicima (Tabela 8.4.).

Troškovi pribave čine 25,02% ili 118.891.736 KM ukupnih rashoda neživotnih osiguranja. Oni su povećani za 7,48% u odnosu na prethodnu godinu. Troškovi pribave obuhvaćaju aktivnosti vezane uz sticanje novih osiguranika i prodaju policia (Tabela 8.4.).

Troškovi uprave učestvuju sa 19,16% ili 91.050.598 KM ukupnih rashoda neživotnih osiguranja. Oni su veći za 11,69% u odnosu na prethodnu godinu. Troškovi uprave obuhvaćaju operativne i administrativne troškove povezane s poslovanjem društava za osiguranje (Tabela 8.4.).

Izdaci za povrate premije bilježe povećanje od 1,00% i iznose 4.771.338 KM. Ti izdaci se odnose na povrate premija koje su osiguranici ostvarili zbog raskida ugovora ili drugih razloga (Tabela 8.4.).

U okviru ukupnih rashoda neživotnih osiguranja, rashodi društva za reosiguranje učestvuju sa 7,46% i iznose 49.943.924 KM. Troškovi iz neposrednih poslova osiguranja čine najveći dio rashoda društva za reosiguranje (48,83%), zatim slijede ostali osiguravateljno tehnički rashodi (43,96%) i troškovi uprave (5,02%).

4.5.1. Štete

U izvještajnom periodu, društva za osiguranje iz Federacije BiH su riješila 161.295 šteta, što predstavlja 88,37% od ukupnog broja prijavljenih šteta. Od tog broja, 141.441 šteta odnosi se na neživotna osiguranja (isključujući društva za reosiguranje), dok se 19.854 šteta odnosi na životna osiguranja (Tabela 9.1.).

Koeficijent efikasnosti rješavanja šteta po broju za neživotna osiguranja (isključujući društva za reosiguranje) iznosi 87,81%, dok je za životna osiguranja taj koeficijent 92,56% (Tabela 9.1.).

Ukupan iznos riješenih šteta u izvještajnom periodu iznosi 310.227.302 KM, što je povećanje od 7,41% u odnosu na isti period prethodne godine. Od tog iznosa, 218.624.608 KM ili 70,47% odnosi se na štete neživotnih osiguranja (isključujući društva za reosiguranje), dok se 91.602.694 KM ili 29,53% odnosi na vrijednost riješenih šteta u životnim osiguranjima (Tabela 9.1.).

Na dan 31.12.2023. godine, ukupno je rezervirano 21.361 odštetnih zahtjeva s rezervisanim iznosom od 128.053.577 KM. Od ukupnog iznosa rezerviranih šteta, 120.112.699 KM odnosi se na neživotna osiguranja (isključujući društva za reosiguranje), dok se 7.940.878 KM odnosi na životna osiguranja.

Od ukupnog iznosa rezervisanih šteta u neživotnim osiguranjima, štete u sporu čine 45.123.345 KM ili 37,56% od ukupnog iznosa. Od toga, najveći iznos se odnosi na osiguranja od odgovornosti za motorna vozila, s iznosom od 34.121.518 KM ili 28,41% ukupno rezerviranih šteta u neživotnim osiguranjima (isključujući društva za reosiguranje). Ovo dodatno povećava rezerve, troškove i visinu isplata (Tabela 9.3.).

Podružnice društava sa sjedištem u Republici Srpskoj su riješile 9.974 štete ili 86,01% od ukupnog broja prijavljenih šteta. Koeficijent efikasnosti rješavanja šteta je blago povećan u odnosu na prethodnu godinu (u 2022. godini iznosio je 85,93%), što ukazuje na poboljšanje u procesu rješavanja šteta (Tabela 9.1.). Ukupan iznos riješenih šteta po vrijednosti iznosi 29.466.017 KM.

Od ukupnog iznosa šteta, podružnice društava iz Republike Srpske su u okviru poslova životnih osiguranja riješile 171 odštetna zahtjeva ili 96,07% od ukupnog broja prijavljenih šteta (Tabela 9.1.). Ukupan iznos riješenih šteta u životnim osiguranjima po vrijednosti iznosi 798.076 KM.

5. Reosiguranje

Društva za reosiguranje igraju važnu ulogu u industriji osiguranja pružajući tzv. izravnavanje rizika i zaštitu osiguravatelja od šteta sa većim vrijednostima. Kada osiguravatelj preuzme policu osiguranja od klijenta, može se suočiti s potencijalnim rizicima i štetama koje prelaze njegovu sposobnost podnošenja.

U takvim situacijama, osiguravatelj se može zaštititi putem reosiguranja. Društva za reosiguranje preuzimaju dio ili sve rizike od osiguravatelja u zamjenu za premiju. Na taj način, reosiguravatelj disperzira ili raspoređuje te rizike među više različitih osiguravatelja i tako stvara stabilnije poslovanje.

Kada osiguravatelj pretrpi štetu koja prelazi njegove kapacitete, može podnijeti zahtjev za nadoknadu štete kod reosiguravatelja. Reosiguravatelj zatim pokriva dio ili cjelokupnu štetu, ovisno o ugovorenom aranžmanu. Ovaj proces izravnavanja rizika omogućava osiguravatelju da efikasno upravlja velikim štetama i održi stabilnost u poslovanju.

Reosiguranje također pruža dodatnu sigurnost osiguranicima, jer sredstva reosiguravatelja pomažu u osiguravanju isplate šteta čak i u slučajevima kada osiguravatelj izvorno ne bi bio u mogućnosti pokriti sve troškove. To stvara povjerenje među osiguranicima i doprinosi stabilnosti cijelog tržišta osiguranja.

Udio premije društava za osiguranje iz Federacije BiH predat u reosiguranje iznosi 80.787.954 KM (u 2023. godini iznosio je 74.928.453 KM), što predstavlja 11,84% ukupne obračunate bruto premije (Tabela 10.1).

Posmatrano po vrstama osiguranja, najveći prenos rizika u reosiguranje je kod osiguranja imovine (O8 i O9) i kasko osiguranja (O3). Navedeno odgovara karakteristikama posla tih vrsta osiguranja i obimu preuzetih rizika.

Važan faktor stabilnosti poslovanja društva je adekvatan prenos rizika u reosiguranje. Kada je riječ o reosiguranju društva iz Federacije BiH imaju više zaključenih ugovora proporcionalnog reosiguranja u odnosu na neproporcionalno reosiguranje. Kod proporcionalnog osiguranja više je zastupljeno kvotno u odnosu na ekscedentno reosiguranje.

6. Pokazatelji poslovanja

U analizi finansijskih izvještaja društava za osiguranje, primjenjuju se pokazatelji koji su specifični za djelatnost osiguranja i reosiguranja, na osnovu kojih se može vršiti ocjena poslovanja (Tabela 11.1.).

Razmjer šteta je važan pokazatelj koji odražava odnos između iznosa isplaćenih šteta, promjena rezervacija za štete, promjena ostalih tehničkih rezervi i zarađene premije osiguranja. Ovaj pokazatelj pruža uvid u to koliko je premija dovoljna za pokrivanje obaveza po ugovorima o osiguranju.

U 2023. godini, na nivou svih društava za poslove neživotnih osiguranja, razmjer šteta iznosio je 47,33% (u 2022. godini 48,60%). Ovo znači da je 47,33% ukupne zarađene premije bilo utrošeno na isplatu šteta, promjene rezervacija i ostale tehničke rezerve. Slično, za poslove životnih osiguranja, razmjer šteta iznosio je 84,28% (u 2022. godini 76,59%).

Ovi podaci ukazuju da je premija koju su društva prikupila bila dovoljna za pokrivanje obaveza po osnovu ugovora o osiguranju.

Kada se analizira razmjer šteta u poslovima neživotnih osiguranja u 2023. godini, bez uključivanja društava za reosiguranje, najveći razmjer su ostvarila društva Vienna (58,49%), Croatia (51,74%) i Sarajevo osiguranje (50,78%). S druge strane, najmanji razmjer ostvaren je kod društava Euroherc (41,44%) i Uniqa osiguranje (44,36%).

Kada je riječ o poslovima životnih osiguranja, najveći razmjer šteta ostvaren je kod društava Triglav (146,58%), Grawe (90,22%) i Sarajevo osiguranje (78,43%).

Razmjer troškova je još jedan važan pokazatelj koji se odnosi na odnos između ukupnih poslovnih rashoda (troškova pribave i uprave), ostalih osigurateljno-tehničkih izdataka i zarađene premije osiguranja.

U 2023. godini, na nivou društava za poslove neživotnih osiguranja, razmjer troškova iznosio je 49,38% (u 2021. godini 52,44%). Slično tome, za poslove životnih osiguranja, razmjer troškova iznosio je 35,32% (u 2022. godini 34,75%).

Navedeni podaci ukazuju da društva za osiguranje dio troškova pribave i administracije pokrivaju iz dijela tehničke premije. Ovo može imati direktan utjecaj na dostatnost tehničkih rezervi i ažurnost u isplati šteta, odnosno na izmirivanje obaveza prema osiguranicima.

Kada se analizira razmjernost troškova u poslovanju neživotnih osiguranja u 2023. godini, bez uključivanja društava za reosiguranje, najveći razmjernost su ostvarila društva za osiguranje Camelija (65,69%), ASA Central (53,54%), Croatia (51,00%) i Uniqa osiguranje (50,39%). S druge strane, najmanji razmjernost ostvaren je kod društava Vienna (40,63%) i Triglav osiguranje (42,65%).

Kada je riječ o poslovanju životnih osiguranja, najveći razmjernost troškova ostvaren je kod društava Uniqa (42,62%) i Triglav osiguranje (40,38%).

Kombinirani omjer je pokazatelj koji ukazuje na rezultat poslovanja društava za osiguranje prije uključivanja prihoda od ulaganja sredstava. Ovaj omjer se dobiva zbrajanjem razmjernost šteta i razmjernost troškova.

Za neživotna osiguranja u 2023. godini, kombinirani omjer iznosio je 96,82% (u 2022. godini 101,04%).

Kada se analiziraju neživotna osiguranja izuzev društava za reosiguranje u 2023. godini, nekoliko društava je imalo kombinirani omjer veći od 100%. Ta društva su Camelija (114,99%), ASA Central (103,01%) i Croatia osiguranja (102,74%). Ostala društva su iskazala kombinirani omjer ispod 100%, što ukazuje na relativno povoljno poslovanje u tom razdoblju.

Kada je riječ o poslovanju životnih osiguranja, Triglav (186,96%) Grawe (122,00%), Vienna (110,80%) i Uniqa osiguranje (102,70%) iskazali su kombinirani omjer veći od 100%. Najmanji kombinirani omjer su ostvarila društva Adriatic (93,85%) i Croatia osiguranje (66,32%).

Rezultat ulaganja je pokazatelj koji odražava ostvarenje profita po osnovu ulaganja sredstava. Izračunava se kao odnos prihoda od ulaganja umanjenih za troškove ulaganja i zarađene premije.

U 2023. godini, na razini društava za poslove neživotnih osiguranja, rezultat ulaganja iznosio je 6,71% (u 2022. godini 5,92%). Kada je riječ o poslovanju životnih osiguranja, rezultat ulaganja iznosio je 13,31% (u 2022. godini 14,07%).

Kada se analiziraju društva za poslove neživotnih osiguranja bez uključenog društva za reosiguranje u 2023. godini, najveći rezultat ulaganja ostvaren je kod društava Vienna (17,30%), Grawe (8,23%) i ASA Central osiguranje (7,81%). S druge strane, najmanji rezultat ulaganja iskazan je kod društava Triglav (-1,14%), Camelija (0,62%) i Adriatic osiguranje (1,33%). Ovi podaci odražavaju različite razine uspješnosti u ostvarivanju profita po osnovu ulaganja među različitim društvima.

Kada je riječ o poslovanju životnih osiguranja, najveći rezultat ulaganja iskazan je kod društava Grawe (19,72%) i Croatia osiguranje (12,63%), dok je najmanji rezultat ostvaren kod društava Triglav osiguranja (4,27%).

Rentabilnost vlastitih sredstava ili povrat na uloženi kapital (ROE) je odnos između ostvarene neto dobiti i vlastitih sredstava (dionički kapital, zakonske, statutarne i revalorizacijske rezerve, akumulirana dobit i dobit tekućeg perioda, umanjeno za vlastite dionice i gubitak) i pokazuje koliko 100 novčanih jedinica vlastitih sredstava donosi dobiti.

U 2023. godini, rentabilnost vlastitih sredstava za poslove neživotnih osiguranja iznosila je 14,08% (u 2022. godini 15,06%), dok je za poslove životnih osiguranja iznosila 14,66% (u 2022. godini 9,22%).

Kada se analiziraju društva za poslove neživotnih osiguranja u 2023. godini, najveći povrat na uloženi kapital ostvarila su društva Adriatic (16,94%) i Grawe osiguranje (15,37%). S druge strane, najniži povrat na uloženi kapital iskazan je kod društva Croatia osiguranje (-0,80%). Ovi rezultati prikazuju različite razine uspješnosti u ostvarivanju dobiti u odnosu na uloženi kapital među različitim društvima.

Kod poslova životnih osiguranja, najveći povrat na uloženi kapital ostvarilo je društvo Croatia osiguranje (22,21%), dok je najniži povrat ostvarilo društvo Grawe osiguranje (0,94%).

Povrat na uloženu imovinu (ROA) je odnos između ostvarene neto dobiti i ukupne aktive društava i pokazuje koliko 100 novčanih jedinica ukupnih sredstava (aktiva) donosi neto dobiti.

U 2023. godini, povrat na uloženu imovinu iz poslova neživotnih osiguranja iznosio je 4,29% (u 2022. godini 4,41%), dok je za poslove životnih osiguranja iznosio 1,28% (u 2022. godini 0,61%). Ovi podaci ukazuju na efikasnost u korištenju ukupne imovine za generiranje neto dobiti u oba sektora osiguranja.

Analizirajući društva za poslove neživotnih osiguranja u 2023. godini, najveći povrat na uloženu imovinu ostvarila su društva Euroherc (6,64%), Adriatic (6,27%) i Grawe osiguranje (4,47%). S druge strane, najniži povrat na uloženu imovinu iskazan je kod društva Croatia osiguranje (-0,17%).

Kod poslova životnih osiguranja, najveći povrat na uloženu imovinu ostvarilo je društvo Croatia osiguranje (6,62%), dok je najniži povrat ostvarilo društvo Grawe osiguranje (0,06%). Na dan 31.12.2023. godine, kod društava za osiguranje koja obavljaju poslove neživotnih osiguranja, minimalni koeficijent likvidnosti je iznosio 3,16. Nijedno društvo nije iskazalo koeficijent likvidnosti manji od 1. Koeficijent likvidnosti je odnos između vrijednosti likvidnih sredstava (novac i druga sredstva koja se lako mogu pretvoriti u novac) i dospjelih obaveza društva..

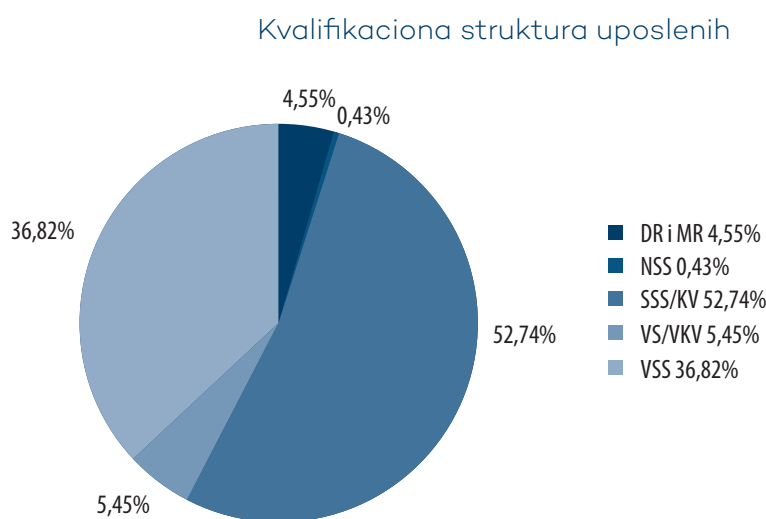
Kod društava za osiguranje životnih osiguranja, koeficijent likvidnosti na isti datum minimalni koeficijent je iznosio 28,93. Ovi podaci pružaju informaciju o likvidnosti društava za osiguranje životnih osiguranja i njihovoj sposobnosti da izvrše dospjele obveze. Važno je napomenuti da se koeficijent likvidnosti može razlikovati među društvima, a visoke vrijednosti mogu ukazivati na dobru likvidnost i sposobnost podmirenja obaveza.

7. Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih

Prema podacima dostupnim na dan 31.12.2023. godine, u sektoru osiguranja (uključujući 10 društava za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje), broj zaposlenika iznosio je 3.009. Usporedno s prethodnom godinom, broj zaposlenika je smanjen za 0,59% ili 18 zaposlenika. U 2022. godini broj zaposlenika iznosio je 3.027, dok je u 2021. godini bio 3.044.

Kada je riječ o kvalifikacijskoj strukturi zaposlenika u sektoru osiguranja, najveći udio pripada zaposlenicima sa srednjom stručnom spremom, koji čine 52,74% od ukupnog broja zaposlenika. Zaposlenici s visokom stručnom spremom čine 36,82% ukupnog broja zaposlenika.

Ovi podaci pružaju uvid u veličinu radne snage u sektoru osiguranja te kvalifikacijsku strukturu zaposlenika s obzirom na razinu obrazovanja.

8. Aktivnosti u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti

U izvještajnom periodu izvršeno je popunjavanje: Upitnika o tehničkoj usklađenosti i Upitnika o efikasnosti (djelotvornosti) te dostavljeno Ministarstvu sigurnosti BiH, a u vezi MONEYVAL 5. krug uzajamnog ocjenjivanja koji je počeo u BiH.

U vezi sa MONEYVAL 5. krugom uzajamnog ocjenjivanja, u izvještajnom periodu Agencija za nadzor je učestvovala na pripremnom sastanku, koji je održan u Sarajevu 30.05. i 31.05.2023. godine, organizovan od strane Ministarstva sigurnosti BiH, u saradnji s njemačkim društvom za međunarodnu saradnju (GIZ).

Po zahtjevu eksperata Vijeća Evrope za 5. krug MONEYVAL evaluacije za BiH, data su pojašnjenja Tehničkog upitnika o usklađenosti, a u vezi s Preporukom FATF 40.

Agencija za nadzor je učestvovala na simulacijskoj sesiji pripreme BiH za MONEYVAL evaluaciju. Također, Agencija za nadzor je učestvovala i u izradi Nacrta Sažetka dopune procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u BiH za period 2022. - 2024. godina.

U vezi sa 5. krugom evaluacije BiH od strane MONEYVALA, po zahtjevu eksperata MONEYVALA izvršena je:

- dopuna i pojašnjenje Nacrta izvještaja MONEYVALA za 5. krug evaluacije, koji se odnosi na Upitnik o tehničkoj usklađenosti u dijelu osiguranja,
- dostava materijala i dokumenata za sektor osiguranja, koji su korišteni prilikom izrade Nacionalne procjene rizika i
- dostava supervizorske procjene o rezidualnom riziku od PN/FTA za društva za osiguranje i posrednike u osiguranju za posljednje tri godine (2020. - 2022).

Agencija za nadzor je u cilju standardizovanja procedura nadzora u provođenju mjera SPN/FTA u oblasti osiguranja od strane obveznika donijela metodologiju provođenja nadzora sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti koji se zasniva na riziku

Tabelarni pregledi

Pregled društava za osiguranje u Federaciji BiH

Tabela 1.1.

Naziv društva	Sjedište
ADRIATIC OSIGURANJE	SARAJEVO
ASA CENTRAL OSIGURANJE	SARAJEVO
BOSNA REOSIGURANJE	SARAJEVO
DD ZA OSIGURANJE "CAMELIJA"	BIHAĆ
CROATIA OSIGURANJE	MOSTAR
EUROHERC OSIGURANJE	SARAJEVO
GRAWE OSIGURANJE	SARAJEVO
SARAJEVO OSIGURANJE	SARAJEVO
TRIGLAV OSIGURANJE	SARAJEVO
UNIQA OSIGURANJE	SARAJEVO
VIENNA OSIGURANJE	SARAJEVO
Društva za osiguranje kojima je oduzeto odobrenje za rad ili je pokrenut postupak likvidacije	Sjedište
LOK OSIGURANJE	SARAJEVO
LIDO OSIGURANJE	SARAJEVO
BOSANSKO-NJEMAČKO OSIGURANJE	TUZLA
HERCEGOVINA OSIGURANJE	MOSTAR
Podružnice/filijale društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj	
AURA OSIGURANJE	Filijala Sarajevo
BRČKO GAS OSIGURANJE	Filijala Tuzla
DRINA OSIGURANJE	Filijala Tuzla
DUNAV OSIGURANJE	Filijala Sarajevo
EUROS OSIGURANJE	Filijala Sarajevo
MIKROFIN OSIGURANJE	Filijala Tuzla
PREMIUM OSIGURANJE	Filijala Sarajevo
WIENER OSIGURANJE	Filijala Sarajevo

Pregled isplaćenih šteta Zaštitnog fonda F BiH

Tabela 2.1.

KM

Redni broj	Odštetni zahtjevi	Godina				Index
		2020.	2021.	2022.	2023.	2023/2022
1.	Broj isplaćenih odštetih zahtjeva	745	680	538	525	97,58
2.	Vrijednost isplaćenih odštetih zahtjeva	3.201.542	2.778.637	2.603.175	2.241.335	86,10

PREMIJA OSIGURANJA

za period od 01.01. do 31.12.2023. godine

Tabela 3.1.

KM

R.br.	Društva za osiguranje	Neživotna osiguranja						Životna osiguranja						FBiH + RS			
		FBiH			RS			FBiH			RS			Ukupno		Indeks 23/22	
		Premija		Premija	Premija		Premija	Premija		Premija	Premija		Premija	Ukupna premija			Učesće
		I-XII-2022	I-XII-2023	I-XII-2023	I-XII-2022	I-XII-2023	I-XII-2023	I-XII-2022	I-XII-2023	I-XII-2022	I-XII-2023	I-XII-2022	I-XII-2023	I-XII-2022	I-XII-2023		%
1.	ADRIATIC	65.966.707	76.097.002	6.677.269	10.441.566	72.643.976	86.538.568	7.743.144	8.004.243	60.975	510.700	7.804.119	8.514.943	80.448.095	95.053.511	13,9%	118,2%
2.	ASA CENTRAL	41.520.389	92.844.763	9.382.734	16.057.196	50.903.123	108.901.959	0	0	0	0	0	0	50.903.123	108.901.959	16,0%	213,9%
3.	CAMELIJA	17.311.256	21.287.974	1.777.455	2.889.187	19.088.711	24.177.161	0	0	0	0	0	0	19.088.711	24.177.161	3,5%	126,7%
4.	CENTRAL	42.563.871	1.997.861	5.339.647	-3.813	47.903.518	1.994.048	0	0	0	0	0	0	47.903.518	1.994.048	0,3%	4,2%
5.	CROATIA	33.634.984	36.700.686	2.060.611	2.896.811	35.695.595	39.597.497	3.695.778	4.949.520	112.059	103.485	3.807.837	5.053.005	39.503.432	44.650.502	6,5%	113,0%
6.	EUROHERC	60.954.116	68.620.662	8.015.999	9.351.731	68.970.115	77.972.393	0	0	0	0	0	0	68.970.115	77.972.393	11,4%	113,1%
7.	GRAWE	25.759.018	26.235.633	0	0	25.759.018	26.235.633	32.030.129	32.662.951	0	0	32.030.129	32.662.951	57.789.147	58.898.584	8,6%	101,9%
8.	SARAJEVO	58.480.939	59.512.190	4.230.297	4.716.656	62.711.236	64.228.846	3.833.072	4.010.191	0	0	3.833.072	4.010.191	66.544.308	68.239.037	10,0%	102,5%
9.	TRIGLAV	39.065.473	45.045.765	184.631	173.969	39.250.104	45.219.734	26.336.193	25.579.952	4.202.868	3.864.782	30.539.061	29.444.734	69.789.165	74.664.468	10,9%	107,0%
10.	UNIQA	24.981.703	28.581.086	5.833.524	6.247.873	30.815.227	34.828.959	29.115.891	29.362.261	14.425.090	15.099.848	43.540.981	44.462.109	74.356.208	79.291.068	11,6%	106,6%
11.	VIENNA	1.103.264	1.378.425	295.372	420.235	1.398.636	1.798.660	29.258.692	36.483.789	9.542.873	10.325.181	38.801.565	46.808.970	40.200.201	48.607.630	7,1%	120,9%
Društva iz FBiH		411.341.720	458.302.047	43.797.539	53.191.411	455.139.259	511.493.458	141.052.907	28.343.865	29.903.996	160.356.764	170.956.903	615.496.023	682.450.361	100,0%	110,9%	
1.	AURA	11.671.960	11.652.162	0	0	11.671.960	11.652.162	0	0	0	0	0	0	11.671.960	11.652.162	18,1%	99,8%
2.	BRČKO GAS	3.927.864	3.794.074	0	0	3.927.864	3.794.074	0	0	0	0	0	0	3.927.864	3.794.074	5,9%	96,6%
3.	DRINA	2.473.807	2.711.409	2.711.409	2.711.409	2.473.807	2.711.409	0	0	0	0	0	0	2.473.807	2.711.409	4,2%	109,6%
4.	DUNAV	9.813.574	10.090.393	9.813.574	10.090.393	9.813.574	10.090.393	0	0	0	0	0	0	9.813.574	10.090.393	15,7%	102,8%
5.	EUROS	1.930.896	1.880.156	1.880.156	1.880.156	1.930.896	1.880.156	0	0	0	0	0	0	1.930.896	1.880.156	2,9%	97,4%
6.	MIKROFIN	6.851.613	8.246.268	6.851.613	8.246.268	6.851.613	8.246.268	0	0	0	0	0	0	6.851.613	8.246.268	12,8%	120,4%
7.	PREMIUM	7.025.585	7.901.804	7.025.585	7.901.804	7.025.585	7.901.804	0	0	0	0	0	0	7.025.585	7.901.804	12,3%	112,5%
8.	WIENER	16.051.371	16.731.424	16.051.371	16.731.424	16.051.371	16.731.424	1.228.157	1.279.843	1.228.157	1.279.843	1.228.157	1.279.843	17.279.528	18.011.267	28,0%	104,2%
Podr. Društva iz RS		59.746.670	63.007.690	63.007.690	63.007.690	59.746.670	63.007.690	1.228.157	1.279.843	1.228.157	1.279.843	1.228.157	1.279.843	60.974.827	64.287.533	100,0%	105,4%

PREMIJA OSIGURANJA

za period od 01.01. do 31.12.2023. godine

Tabela 3.2.

Šifra osig.	Vrsta osiguranja/rizika	Društva iz F BiH u F BiH						Društva iz F BiH u RS						UKUPNO			
		Premija		Udjeli		Indeks		Premija		Udjeli		Indeks		Ukupna premija		Indeks	
		I-XII-2022	I-XII-2023	2022	2023	23/22	2023	I-XII-2022	I-XII-2023	2022	2023	23/22	2023	I-XII-2022	I-XII-2023	23/22	23/22
01	Osiguranje od nezgode	32.536.561	33.942.899	7,9%	7,4%	104,3%	3.229.329	3.289.695	7,4%	7,5%	101,9%	35.765.890	37.232.594	104,1%			
02	Zdravstveno osiguranje	12.834.437	16.613.838	3,1%	3,6%	129,4%	1.602.847	2.072.498	3,7%	4,7%	129,3%	14.437.284	18.686.336	129,4%			
03	Osiguranje cestovnih vozila	62.965.734	73.886.311	15,3%	16,1%	117,3%	8.021.370	10.197.422	18,3%	23,3%	127,1%	70.987.104	84.083.733	118,4%			
04	Osiguranje tračnih vozila	0	0	0,0%	0,0%		0	0	0,0%	0,0%		0	0				
05	Osiguranje zračnih letjelica	1.950	48.586	0,0%	0,0%	2491,6%	0	0	0,0%	0,0%		1.950	48.586	2491,6%			
06	Osiguranje plovila	10.346	15.189	0,0%	0,0%	146,8%	0	0	0,0%	0,0%		10.346	15.189	146,8%			
07	Osiguranje robe u prevozu	2.575.467	2.507.228	0,6%	0,5%	97,4%	222.398	206.668	0,5%	0,5%	92,9%	2.797.865	2.713.896	97,0%			
08	Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	24.899.252	27.920.862	6,1%	6,1%	112,1%	2.704.542	2.606.498	6,2%	6,0%	96,4%	27.603.794	30.527.360	110,6%			
09	Ostala osiguranja imovine	16.488.972	22.561.202	4,0%	4,9%	136,8%	1.542.131	1.964.959	3,5%	4,5%	127,4%	18.031.103	24.526.161	136,0%			
10	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	237.159.562	258.025.863	57,7%	56,3%	108,8%	25.299.777	31.552.938	57,8%	72,0%	124,7%	262.459.339	289.578.801	110,3%			
11	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu zračnih letjelica	28.194	77.969	0,0%	0,0%	276,5%	4.024	4.233	0,0%	0,0%	105,2%	32.218	82.202	255,1%			
12	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	25.163	34.217	0,0%	0,0%	136,0%	1.656	1.951	0,0%	0,0%	117,8%	26.819	36.168	134,9%			
13	Ostala osiguranja od odgovornosti	10.889.572	11.527.373	2,6%	2,5%	105,9%	702.573	761.275	1,6%	1,7%	108,4%	11.592.145	12.288.648	106,0%			
14	Osiguranje kredita	4.947.099	3.672.254	1,2%	0,8%	74,2%	0	0	0,0%	0,0%		4.947.099	3.672.254	74,2%			
15	Osiguranje jemstava	399.134	409.631	0,1%	0,1%	102,6%	54.345	50.949	0,1%	0,1%	93,8%	453.479	460.580	101,6%			
16	Osiguranje raznih finansijskih gubitaka	3.905.093	4.804.155	0,9%	1,0%	123,0%	117.252	122.412	0,3%	0,3%	104,4%	4.022.345	4.926.567	122,5%			
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	82.810	82.875	0,0%	0,0%	100,1%	43.610	49.058	0,1%	0,1%	112,5%	126.420	131.933	104,4%			
18	Osiguranje pomoći	1.592.374	2.171.594	0,4%	0,5%	136,4%	251.684	310.855	0,6%	0,7%	123,5%	1.844.058	2.482.449	134,6%			
	Neživotno osiguranje	411.341.720	458.302.046			111,4%	43.797.538	53.191.411			121,4%	455.139.258	511.493.457	112,4%			
19.01-04	Životno osiguranje	117.635.560	124.208.258	89,1%	88,1%	105,6%	23.931.070	24.720.456	84,4%	87,2%	103,3%	141.566.630	148.928.714	105,2%			
19.05-09	Životno osiguranje – ugovaratelji snosi rizik ulaganja	487.886	1.008.556	0,4%	0,7%	206,7%	638.669	1.253.755	2,3%	4,4%	196,3%	1.126.555	2.262.311	200,8%			
19.20-29	Rente	314.519	1.367.903	0,2%	1,0%	434,9%	480	480	0,0%	0,0%	100,0%	314.999	1.368.383	434,4%			
19.30-39	Dodatna osiguranja uz osiguranje života	13.574.933	14.468.191	10,3%	10,3%	106,6%	3.773.646	3.929.305	13,3%	13,9%	104,1%	17.348.579	18.397.496	106,0%			
19.99	Ostala životna osiguranja	0	0	0,0%	0,0%		0	0	0,0%	0,0%		0	0				
	Životno osiguranje	132.012.898	141.052.908			106,8%	28.343.865	29.903.996			105,5%	160.356.763	170.956.904	106,6%			
	Svega Neživotno i Životno osiguranje	543.354.618	599.354.954			110,3%	72.141.403	83.095.407			115,2%	615.496.021	682.450.361	110,9%			

Bilansna struktura na dan 31.12.2023. godine

Tabela 4.1.

AKTIVA					KM
Opis pozicije	31.12.2022. godine	Učešće	31.12.2023. godine	Učešće	Indeks 23/22
Nematerijalna imovina	10.061.180	0,59%	10.887.982	0,60%	108,22%
Materijalna imovina	170.402.480	9,93%	166.837.689	9,12%	97,91%
Ulaganja	1.088.766.863	63,47%	1.222.798.910	66,87%	112,31%
Udio reosiguranja u tehničkim rezervama	193.765.002	11,30%	185.163.101	10,13%	95,56%
Odgodena porezna imovina	1.121.003	0,07%	623.658	0,03%	55,63%
Potraživanja	75.289.652	4,39%	92.563.901	5,06%	122,94%
Ostala imovina	95.264.102	5,55%	60.734.886	3,32%	63,75%
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	80.757.409	4,71%	88.879.514	4,86%	110,06%
UKUPNO	1.715.427.691	100,00%	1.828.489.641	100,00%	106,59%

PASIVA					KM
Opis pozicije	31.12.2021. godine	Učešće	31.12.2022. godine	Učešće	Indeks 22/21
Kapital i rezerve	356.355.739	20,77%	392.725.933	21,48%	110,21%
Tehničke rezerve	1.253.891.831	73,09%	1.318.508.379	72,11%	105,15%
Ostale rezerve	5.171.291	0,30%	3.870.397	0,21%	74,84%
Odgodena porezna obveza	801.868	0,05%	685.149	0,04%	85,44%
Depoziti zadržani iz posla predanog u reosiguranje	0	0,00%	0	0,00%	
Financijske obveze	21.078.588	1,23%	16.354.239	0,89%	77,59%
Ostale obveze	48.813.909	2,85%	57.584.322	3,15%	117,97%
Odgodeno plaćanje troškova i prihodi budućeg perioda	29.314.467	1,71%	38.761.222	2,12%	132,23%
UKUPNO	1.715.427.693	100,00%	1.828.489.641	100,00%	106,59%

Struktura bilansne sume na dan 31.12.2023. godine

Tabela 4.2.

AKTIVA						KM	
Opis pozicije	NEŽIVOT		ŽIVOT		REOSIGURANJE		
	Iznos	Učešće	Iznos	Učešće	Iznos	Učešće	
Nematerijalna imovina	8.131.779	0,99%	2.739.769	0,34%	16.434	0,0%	
Materijalna imovina	135.791.211	16,51%	27.918.532	3,47%	3.127.946	1,6%	
Ulaganja	430.045.935	52,27%	729.574.100	90,74%	63.178.875	31,3%	
Udio reosiguranja u tehničkim rezervama	72.435.921	8,80%	3.536.193	0,44%	109.190.987	54,1%	
Odgođena porezna imovina	39.824	0,00%	583.834	0,07%	0	0,0%	
Potraživanja	71.528.389	8,69%	4.420.937	0,55%	16.614.575	8,2%	
Ostala imovina	31.677.758	3,85%	26.046.692	3,24%	3.010.436	1,5%	
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	73.058.352	8,88%	9.231.376	1,15%	6.589.786	3,3%	
UKUPNO	822.709.169	100,00%	804.051.433	100,00%	201.729.039	100,0%	

PASIVA						KM	
Opis pozicije	NEŽIVOT		ŽIVOT		REOSIGURANJE		
	Iznos	Učešće	Iznos	Učešće	Iznos	Učešće	
Kapital i rezerve	264.544.654	32,16%	89.494.157	11,13%	38.687.122	19,2%	
Tehničke rezerve	475.348.497	57,78%	696.906.516	86,67%	146.253.366	72,5%	
Ostale rezerve	2.722.231	0,33%	941.703	0,12%	206.463	0,1%	
Odgođena porezna obveza	685.149	0,08%	0	0,00%	0	0,0%	
Depoziti zadržani iz posla predanog u reosiguranje	0	0,00%	0	0,00%	0	0,0%	
Financijske obveze	11.987.833	1,46%	4.366.406	0,54%	0	0,0%	
Ostale obveze	35.701.851	4,34%	8.730.095	1,09%	13.152.376	6,5%	
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg perioda	31.718.954	3,86%	3.612.556	0,45%	3.429.712	1,7%	
UKUPNO	822.709.169	100,00%	804.051.433	100,00%	201.729.039	100,0%	

Obaveze proizašle iz neposrednih poslova osiguranja na dan 31.12.2023. godine

Tabela 4.3.

KM

Naziv društva	NEŽIVOT			ŽIVOT			UKUPNO		
	31.12. 2022. godine	31.12. 2023. godine	Indeks 23/22	31.12. 2022. godine	31.12. 2023. godine	Indeks 23/22	31.12. 2022. godine	31.12. 2023. godine	Indeks 23/22
ADRIATIC	11.545	6.538	56,63%	0	440		11.545	6.978	60,44%
ASA CENTRAL	1.386	0	0,00%	0	0		1.386	0	0,00%
BOSNA RE	621.754	3.004.669	483,26%	0	0		621.754	3.004.669	483,26%
CAMELIJA	0	0		0	0		0	0	
CENTRAL	0	0		0	0		0	0	
CROATIA	32.286	0	0,00%	0	22		32.286	22	0,07%
EUROHERC	6.299	2.155	34,21%	0	0		6.299	2.155	34,21%
GRAWE	0	0		0	0		0	0	
SARAJEVO	63.811	0	0,00%	2.181	97	4,45%	65.992	97	0,15%
TRIGLAV	132.434	189.083	142,78%	380.405	255.191	67,08%	512.839	444.274	86,63%
UNIQA	0	0		359.042	285.368	79,48%	359.042	285.368	79,48%
VIENNA	0	0		4.670	11.010	235,76%	4.670	11.010	235,76%
UKUPNO	869.515	3.202.445	368,30%	746.298	552.128	73,98%	1.615.813	3.754.573	232,36%

Kapital i tehničke rezerve na dan 31.12.2023. godine

Tabela 4.4.

KM

Naziv društva	NEŽIVOT			ŽIVOT			UKUPNO		
	31.12. 2022. godine	31.12. 2023. godine	Indeks 23/22	31.12. 2022. godine	31.12. 2023. godine	Indeks 23/22	31.12. 2022. godine	31.12. 2023. godine	Indeks 23/22
ADRIATIC	95.730.233	105.603.576	110,31%	28.208.058	32.692.560	115,90%	123.938.291	138.296.136	111,58%
ASA CENTRAL	56.995.784	114.251.298	200,46%	0	0		56.995.784	114.251.298	200,46%
BOSNA RE	182.804.585	184.940.488	101,17%	0	0		182.804.585	184.940.488	101,17%
CAMELIJA	23.835.070	28.318.175	118,81%	0	0		23.835.070	28.318.175	118,81%
CENTRAL	42.266.711	0	0,00%	0	0		42.266.711	0	0,00%
CROATIA	70.434.103	71.117.893	100,97%	32.855.480	32.239.289	98,12%	103.289.583	103.357.182	100,07%
EUROHERC	119.575.699	126.660.235	105,92%	0	0		119.575.699	126.660.235	105,92%
GRAWE	69.800.630	72.311.395	103,60%	193.988.213	201.173.507	103,70%	263.788.843	273.484.902	103,68%
SARAJEVO	94.671.935	98.846.856	104,41%	24.529.867	25.106.196	102,35%	119.201.802	123.953.052	103,99%
TRIGLAV	64.302.604	69.277.408	107,74%	84.969.325	95.541.196	112,44%	149.271.929	164.818.604	110,42%
UNIQA	40.250.603	43.757.678	108,71%	180.886.159	187.825.453	103,84%	221.136.762	231.583.131	104,72%
VIENNA	9.062.386	9.748.637	107,57%	195.080.125	211.822.472	108,58%	204.142.511	221.571.109	108,54%
UKUPNO	869.730.343	924.833.639	106,34%	740.517.227	786.400.673	106,20%	1.610.247.570	1.711.234.312	106,27%

Ulaganja sredstava garantnog / jamstvenog fonda na dan 31.12.2023. godine

Tabela 5.1.

Iznosi izraženi u 000 KM

Vrsta Ulaganja	NEŽIVOTNO OSIGURANJE					ŽIVOTNO OSIGURANJE			
	31.12.2022. godine		31.12.2023. godine			31.12.2022. godine		31.12.2023. godine	
	Iznos	Učešće	Iznos	Učešće	Odnosi se na poslove reosiguranja	Iznos	Učešće	Iznos	Učešće
Obveznice	8.274	3,47%	7.020	2,67%	22,79%	3.377	4,26%	7.086	8,62%
Dionice	13.512	5,67%	18.571	7,06%	34,05%	2.078	2,62%	3.971	4,83%
Zajmovi	3.735	1,57%	1.896	0,72%	0,00%	274	0,35%	310	0,38%
Nekretnine i druga prava na nekretnini	45.491	19,09%	53.068	20,19%	6,16%	16.666	21,03%	16.476	20,04%
Nenamjenski depoziti u bankama sa sjedištem u BiH	18.213	7,64%	30.763	11,70%	39,54%	13.430	16,95%	16.930	20,59%
Udjeli investicijskih fondova i dionice investicijskih fondova koji su registrirani u BiH	721	0,30%	713	0,27%	95,15%	453	0,57%	460	0,56%
Sredstva na računima društva kod poslovnih banaka	17.820	7,48%	13.723	5,22%	1,06%	6.827	8,62%	3.764	4,58%
Vrijednosni papiri čiji je izdavač država članica Europske unije ili njihova centralna banka, odnosno vrijednosni papiri za koje garantira neki od navedenih subjekata	0	0,00%	0	0,00%		0	0,00%	0	0,00%
Obveznice i drugi dužnički vrijednosni papiri kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u zemljama članicama EU	1.048	0,44%	1.155	0,44%	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Dionice s kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u zemljama članicama EU	22	0,01%	27	0,01%	100,00%	0	0,00%	0	0,00%
Depozit kod banaka po članku 31. Pravilnika	50.905	21,36%	48.905	18,60%	2,86%	20.750	26,19%	19.100	23,23%
Izdvojena sredstva u fond Biroa zelene karte u BiH	7.437	3,12%	7.470	2,84%	0,00%				
Ostala ulaganja predviđena Pravilnikom o uvjetima i načinu deponiranja i ulaganja društva	71.108	29,84%	79.547	30,26%	21,07%	15.376	19,41%	14.111	17,17%
Ukupno uložena sredstva	238.285	100,00%	262.859	100,00%	16,12%	79.232	100,00%	82.207	100,00%
Ukupno obračunata sredstva	224.797		244.981		12,87%	77.748		80.534	

Ulaganja sredstava tehničkih rezervi / pričuva na dan 31.12.2023. godine

Tabela 5.2.

Iznosi izraženi u 000 KM

Vrsta Ulaganja	NEŽIVOTNO OSIGURANJE					ŽIVOTNO OSIGURANJE			
	31.12.2022. godine		31.12.2023. godine			31.12.2022. godine		31.12.2023. godine	
	Iznos	Učešće	Iznos	Učešće	Udio reosiguranja	Iznos	Učešće	Iznos	Učešće
Obveznice	29.003	6,60%	35.175	7,52%	35,58%	3.090	16,15%	4.006	18,30%
Dionice	17.666	4,02%	17.263	3,69%	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Zajmovi	4.875	1,11%	5.997	1,28%	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Nekretnine i druga prava na nekretnini	127.892	29,10%	136.046	29,07%	1,66%	0	0,00%	0	0,00%
Nenamjenski depoziti u bankama sa sjedištem u BiH	128.667	29,27%	134.508	28,74%	18,97%	6.845	35,77%	7.542	34,46%
Udjeli investicijskih fondova i dionice investicijskih fondova koji su registrirani u BiH	3.122	0,71%	2.145	0,46%	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Sredstva na računima društva kod poslovnih banaka	28.830	6,56%	20.341	4,35%	14,08%	8.149	42,58%	8.380	38,29%
Razgraničeni troškovi pribave osiguranja izračunati sukladno podzakonskim aktima	39.044	8,88%	46.793	10,00%	6,33%				
Vrijednosni papiri čiji je izdavač država članica Europske unije ili njihova centralna banka, odnosno vrijednosni papiri za koje garantira neki od navedenih subjekata	12.573	2,86%	26.425	5,65%	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Obveznice i drugi dužnički vrijednosni papiri kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u zemljama članicama EU	3.999	0,91%	4.348	0,93%	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Dionice s kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u zemljama članicama EU	8.575	1,95%	8.384	1,79%	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Ulaganja uz suglasnost Agencije za nadzor (članak 35. Pravilnika)	35.309	8,03%	30.625	6,54%	1,37%	1.055	5,51%	1.958	8,95%
Ukupno uložena sredstva	439.554	100,00%	468.050	100,00%	78,00%	19.139	100,00%	21.886	100,00%
Ukupno obračunata sredstva	416.135		440.015		8,42%	19.328		22.254	

Ulaganja sredstava matematičke rezerve / pričuve na dan 31.12.2023. godine

Tabela 5.3.

Iznosi izraženi u 000 KM

Vrsta Ulaganja	ŽIVOTNO OSIGURANJE			
	31.12.2022. godine		31.12.2023. godine	
	Iznos	Učešće	Iznos	Učešće
Obveznice	107.769	17,22%	134.673	19,78%
Dionice s kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u BiH	754	0,12%	747	0,11%
Zajmovi	7.785	1,24%	8.802	1,29%
Nekretnine i druga prava na nekretnini	34.649	5,54%	34.143	5,01%
Nenamjenski depoziti u bankama sa sjedištem u BiH	228.523	36,52%	233.723	34,32%
Udjeli investicijskih fondova i dionice investicijskih fondova koji su registrirani u BiH	4.850	0,78%	6.342	0,93%
Sredstva na računima društva kod poslovnih banaka	32.938	5,26%	13.791	2,03%
Vrijednosni papiri čiji je izdavač država članica Europske unije ili njihova centralna banka, odnosno vrijednosni papiri za koje garantira neki od navedenih subjekata	61.354	9,80%	137.611	20,21%
Obveznice i drugi dužnički vrijednosni papiri kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u zemljama članicama EU	40.995	6,55%	12.498	1,84%
Dionice s kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u zemljama članicama EU	0	0,00%	0	0,00%
Ulaganja uz suglasnost Agencije za nadzor (članak 35. Pravilnika)	106.146	16,96%	98.610	14,48%
Ukupno uložena sredstva	625.763	100,00%	680.940	100,00%
Ukupno obračunata sredstva	623.895		671.116	

Pregled potraživanja po starosnoj strukturi
na dan 31.12.2023. godine (neživotna osiguranja bez uključenog društva za reosiguranje)

Tabela 6.1.

KM

Šifra pot.	Vrsta potraživanja	Nedospjela potraživanja							Dospjela potraživanja		Saldo ispravke vrijednosti potraživanja na dan podnošenja izvješća	Neto iznos ukupnih potraživanja
		2	3	4	5	6	7	8=4+5+6+7	9	10=3+8-9		
		Do 90 dana	Od 91-180 dana	Od 181-365 dana	Preko 365 dana	Ukupno						
01	Potraživanja premije osiguranja	10.827.513	3.299.817	3.999.485	17.737.116	35.863.931			23.759.746	54.091.288		
02	Potraživanja premije reosiguranja	9.080	0	0	0	9.080			454	265.827		
03	Potraživanja od reosiguranja u zemlji i inozemstvu	9.402	0	0	2.804	12.206			3.274	3.835.643		
04	Potraživanja za avanse u zemlji i inozemstvu	75.629	22.537	67.229	102.071	267.466			115.096	2.380.987		
05	Potraživanja po osnovu prava na regres	0	0	0	0	0			0	0		
06	Potraživanja od osig društava iz zemlje	386.187	697	122.429	65.248	188.374			127.230	447.331		
07	Potraživanja od osiguranja društava iz inostranstva	104.898	118.095	66.399	205.250	494.642			273.220	1.395.718		
08	Potraživanja osigurana hipotekom na nekretninu	205.886	42.933	56.697	546.224	851.740			590.674	6.700.001		
09	Potraživanja osigurana vrijednosnim papirima	29.810	2.101	7.937	4.501.777	4.541.625			4.512.687	2.251.976		
10	Pot. osigurana garancijom banaka sa sjedištem u BiH	16.322	0	0	43.296	59.618			44.112	318.788		
11	Potraživanja osigurana otkupnom vrijednosti osiguranja na osnovu ugovora o osiguranju života	0	0	0	0	0			0	0		
12	Potraživanja po osnovu kamate za date zajmove	30.888	9.150	16.522	2.445.439	2.501.999			2.457.240	70.492		
13	Potraživanja po osnovu kamate po depozitima	202.569	0	1.603	0	1.603			801	203.371		
14	Ostala potraživanja	10.418.508	46.223	389.392	4.418.437	4.999.310			4.597.483	10.820.335		
	Ukupno	11.454.686	3.541.553	4.727.693	30.067.662	49.791.594			36.482.017	82.781.757		

Pregled potraživanja po starosnoj strukturi
na dan 31.12.2023. godine (životna osiguranja)

Tabela 6.2.

KM

Šifra pot.	Vrsta potraživanja	Nedospjela potraživanja	Do 90 dana						Preko 365 dana			Ukupno	Saldo ispravke vrijednosti potraživanja na dan podnošenja izvješća	Neto iznos ukupnih potraživanja	
			3	4	5	6	7	8=4+5+6+7	9	10=3+8-9					
01	Potraživanja premije osiguranja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
02	Potraživanja premije reosiguranja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03	Potraživanja od reosiguranja u zemlji i inozemstvu	756.064	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	756.064
04	Potraživanja za avanse u zemlji i inozemstvu	112.563	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	112.563
05	Potraživanja po osnovu prava na regres	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
06	Potraživanja od osig društava iz zemlje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
07	Potraživanja od osiguranja društava iz inostranstva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
08	Potraživanja osigurana hipotekom na nekretninu	2.811.371	5.523	0	0	4.500	0	0	0	0	10.023	4.776	0	0	2.816.618
09	Potraživanja osigurana vrijednosnim papirima	16.944	0	0	0	66.886	0	0	0	0	66.886	66.886	0	0	16.944
10	Pot. osigurana garancijom banaka sa sjedištem u BiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Potraživanja osigurana otkupnom vrijednosti osiguranja na osnovu ugovora o osiguranju života	6.210.281	40.496	26.575	13.159	160.585	0	0	0	0	240.815	175.898	0	0	6.275.198
12	Potraživanja po osnovu kamate za date zajmove	27.840	10.964	3.656	951	9.088	0	0	0	0	24.659	13.179	0	0	39.320
13	Potraživanja po osnovu kamate po depozitima	1.669.226	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.669.226
14	Ostala potraživanja	1.868.110	2.794	132	0	214.784	0	0	0	0	217.710	216.110	0	0	1.869.710
	Ukupno	13.472.399	59.777	30.363	14.110	455.843	560.093	476.849	13.555.643						

Margina solventnosti na dan 31.12.2023. godine

Tabela 7.1.

R.br.	Društvo za osiguranje	Neživotna osiguranja			Životna osiguranja		
		31. 12. 2022. godine	31. 12. 2023.. godine	Indeks 23/22	31. 12. 2022.godine	31. 12. 2023.godine	Indeks 23/22
1.	ADRIATIC	12.504.298	14.631.025	117,01%	1.327.981	1.630.060	122,75%
2.	ASA CENTRAL	6.146.971	13.881.829	225,83%			
3.	BOSNA RE	7.841.936	8.556.289	109,11%			
4.	CAMELIJA	3.258.131	4.121.556	126,50%			
5.	CENTRAL	7.329.238		0,00%			
6.	CROATIA	5.584.360	5.749.536	102,96%	1.217.929	1.052.867	86,45%
7.	EUROHERC	11.487.249	12.867.316	112,01%			
8.	GRAWE	4.050.884	4.315.109	106,52%	8.082.094	8.253.407	102,12%
9.	SARAJEVO	8.929.955	8.284.750	92,77%	1.001.226	1.200.870	119,94%
10.	TRIGLAV	4.574.794	4.268.275	93,30%	4.632.392	7.392.660	159,59%
11.	UNIQA	3.827.251	3.448.066	90,09%	12.536.299	13.335.875	106,38%
12.	VIENNA	213.469	290.054	135,88%	9.786.926	10.498.351	107,27%

Bruto dobitak/gubitak
za period od 01.01. do 31.12.2023. godine

Tabela 8.1.

Iznosi u 000 KM

Naziv društva	NEŽIVOT			ŽIVOT			UKUPNO		
	31.12. 2022. godine	31.12. 2023. godine	Indeks 23/22	31.12. 2022. godine	31.12. 2023. godine	Indeks 23/22	31.12. 2022. godine	31.12. 2023. godine	Indeks 23/22
ADRIATIC	7.157	7.988	111,6%	870	910	104,6%	8.027	8.898	110,9%
ASA CENTRAL	2.874	5.313	184,8%	0	0		2.874	5.313	184,8%
BOSNA RE	3.052	3.579	117,3%	0	0		3.052	3.579	117,3%
CAMELIJA	132	267	202,5%	0	0		132	267	202,5%
CENTRAL	1.463	9	0,6%	0	0		1.463	9	0,6%
CROATIA	361	-143	-39,6%	888	2.347	264,5%	1.249	2.204	176,5%
EUROHERC	9.284	9.325	100,4%	0	0		9.284	9.325	100,4%
GRAWE	2.430	3.751	154,4%	161	198	122,8%	2.591	3.949	152,4%
SARAJEVO	651	2.033	312,1%	9	298	3164,1%	661	2.331	352,8%
TRIGLAV	2.366	2.202	93,1%	622	1.013	162,9%	2.988	3.216	107,6%
UNIQA	1.866	2.657	142,4%	1.507	3.199	212,3%	3.373	5.856	173,6%
VIENNA	56	193	345,5%	664	1.112	167,5%	719	1.305	181,3%
UKUPNO	31.692	37.174	117,3%	4.720	9.078	192,3%	36.412	46.252	127,0%

Ukupni prihodi i rashodi
za period od 01.01. do 31.12.2023. godine

Tabela 8.2.

KM

Naziv društva	PRIHODI				RASHODI			
	Životna osiguranja	Neživotna osiguranja	Ukupno	Učešće	Životna osiguranja	Neživotna osiguranja	Ukupno	Učešće
ADRIATIC	8.913.824	82.066.165	90.979.989	12,7%	8.003.699	74.078.150	82.081.849	12,3%
ASA CENTRAL	0	91.821.652	91.821.652	12,8%	0	86.509.032	86.509.032	12,9%
BOSNA RE	0	54.641.276	54.641.276	7,6%	0	51.062.407	51.062.407	7,6%
CAMELIJA	0	24.498.865	24.498.865	3,4%	0	24.231.552	24.231.552	3,6%
CENTRAL	0	4.845.107	4.845.107	0,7%	0	4.835.758	4.835.758	0,7%
CROATIA	5.700.927	37.197.820	42.898.747	6,0%	3.353.860	37.340.734	40.694.594	6,1%
EUROHERC	0	74.675.543	74.675.543	10,4%	0	65.350.145	65.350.145	9,8%
GRAWE	39.013.829	25.440.331	64.454.160	9,0%	38.815.701	21.689.654	60.505.355	9,0%
SARAJEVO	4.178.587	57.742.600	61.921.187	8,7%	3.880.563	55.709.555	59.590.118	8,9%
TRIGLAV	46.200.681	31.264.047	77.464.728	10,8%	45.187.301	29.061.826	74.249.127	11,1%
UNIQA	48.243.428	26.985.361	75.228.789	10,5%	45.044.254	24.328.616	69.372.870	10,4%
VIENNA	50.985.047	1.232.572	52.217.619	7,3%	49.873.209	1.039.860	50.913.069	7,6%
UKUPNO	203.236.323	512.411.339	715.647.662	100,0%	194.158.587	475.237.289	669.395.876	100,0%

Struktura prihoda i rashoda za period od 01.01. do 31.12.2023. godine

Tabela 8.3.

STRUKTURA PRIHODA	iznosi u 000 KM															
	NEŽIVOTNO OSIGURANJE						ŽIVOTNO OSIGURANJE						UKUPNO			
	31.12. 2022. godine		31.12. 2023. godine		Indeks 23/22		31.12. 2022. godine		31.12. 2023. godine		Indeks 23/22		31.12. 2023. godine		Indeks 23/22	
Opis	Iznos	Učesće	Iznos	Učesće	Iznos	Učesće	Iznos	Učesće	Iznos	Učesće	Iznos	Učesće	Iznos	Učesće	Iznos	Učesće
Zarađene premije	414.234	89,0%	456.476	89,1%	110,2%	144.439	85,5%	160.277	78,9%	111,0%	558.673	88,1%	616.753	86,2%	110,4%	
Prihodi od ulaganja	17.824	3,8%	16.395	3,2%	92,0%	18.495	11,0%	19.726	9,7%	106,7%	36.319	5,7%	36.120	5,0%	99,5%	
Prihodi od provizija i naknada	24.778	5,3%	28.299	5,5%	114,2%	4.873	2,9%	5.409	2,7%	111,0%	29.651	4,7%	33.707	4,7%	113,7%	
Ostali osigurateljno - tehnički prihod, neto od reosiguranja	4.198	0,9%	3.727	0,7%	88,8%	178	0,1%	143	0,1%	80,1%	4.376	0,7%	3.870	0,5%	88,4%	
Ostali prihodi	4.157	0,9%	7.515	1,5%	180,8%	892	0,5%	17.682	8,7%	1982,8%	5.049	0,8%	25.197	3,5%	499,1%	
UKUPNO	465.191	100,0%	512.411	100,0%	110,2%	168.876	100,0%	203.236	120,3%	120,3%	634.068	100,0%	715.648	100,0%	112,9%	

Struktura prihoda i rashoda za period od 01.01. do 31.12.2023. godine

Tabela 8.4.

STRUKTURA RASHODA	iznosi u 000 KM														
	NEŽIVOTNO OSIGURANJE						ŽIVOTNO OSIGURANJE						UKUPNO		
	31.12. 2022. godine		31.12. 2023. godine		31.12. 2022. godine		31.12. 2023. godine		31.12. 2022. godine		31.12. 2023. godine		31.12. 2023. godine		
Opis	Iznos	Učesće	Iznos	Učesće	Indeks 23/22	Iznos	Učesće	Iznos	Učesće	Indeks 23/22	Iznos	Učesće	Iznos	Učesće	Indeks 23/22
Izdaci za osigurane slučajeve, neto	2.074,02	47,8%	223.054	46,9%	107,5%	87.034	53,0%	89.851	46,3%	103,2%	294.436	49,3%	312.904	46,7%	106,3%
Promjene ostalih tehničkih rezervacija, neto od reosiguranja (+/-)	448	0,1%	3.705	0,8%	827,6%	23.592	14,4%	45.225	23,3%	191,7%	24.039	4,0%	48.929	7,3%	203,5%
Izdaci za povrat premije (bonusi i popusti), neto od reosiguranja	3.568	0,8%	4.771	1,0%	133,7%	0	0,0%	0	0,0%	-	3.568	0,6%	4.771	0,7%	133,7%
Troškovi pribave	110.614	25,5%	118.892	25,0%	107,5%	29.452	17,9%	32.691	16,8%	111,0%	140.066	23,4%	151.583	22,6%	108,2%
Troškovi uprave (administrativni troškovi)	81.524	18,8%	91.051	19,2%	111,7%	19.069	11,6%	22.075	11,4%	115,8%	100.593	16,8%	113.125	16,9%	112,5%
Troškovi ulaganja	2.949	0,7%	2.130	0,4%	72,2%	3.304	2,0%	2.460	1,3%	74,4%	6.254	1,0%	4.589	0,7%	73,4%
Ostali tehnički troškovi, neto od reosiguranja	26.958	6,2%	31.613	6,7%	117,3%	1.679	1,0%	1.842	0,9%	109,7%	28.637	4,8%	33.455	5,0%	116,8%
Ostali troškovi, uključujući vrijednost usklađenja	37	0,0%	22	0,0%	60,6%	26	0,0%	16	0,0%	60,0%	63	0,0%	38	0,0%	60,4%
UKUPNO	433.500	100,0%	475.237	100,0%	109,6%	164.156	100,0%	194.159	118,3%	118,3%	597.655	100,0%	669.396	100,0%	112,0%

Režijski dodatak i poslovni rashodi
za period od 01.01. do 31.12.2023. godine

Tabela 8.5.

KM

Naziv društva	OBRAČUNATI REŽIJSKI DODATAK			UKUPNI REŽIJSKI DODATAK		
	Životna osiguranja	Neživotna osiguranja	Ukupno	Životna osiguranja	Neživotna osiguranja	Ukupno
ADRIATIC	2.331.566	28.678.717	31.010.283	1.848.923	34.911.687	36.760.610
ASA CENTRAL	0	37.195.473	37.195.473	0	52.062.937	52.062.937
CAMELIJA	0	7.435.745	7.435.745	0	14.340.883	14.340.883
CROATIA	574.890	12.257.835	12.832.725	517.144	17.835.872	18.353.016
EUROHERC	0	27.541.893	27.541.893	0	35.574.851	35.574.851
GRAWE	11.428.708	8.860.841	20.289.549	9.477.616	10.669.623	20.147.239
SARAJEVO	613.190	21.644.627	22.257.817	827.119	27.056.349	27.883.468
TRIGLAV	10.979.296	16.243.653	27.222.949	9.587.748	16.342.107	25.929.855
UNIQA	18.121.843	15.124.341	33.246.184	17.932.003	13.480.178	31.412.181
VIENNA	9.421.666	717.717	10.139.383	14.575.066	489.047	15.064.113
UKUPNO	53.471.159	175.700.842	229.172.001	54.765.619	222.763.534	277.529.153

Prijavljene i riješene štete
za period od 01.01. do 31.12.2023. godine

Tabela 9.1.

KM

R.br.	Društva za osiguranje	Neživotna osiguranja						Životna osiguranja							
		Prijavljene		Riješene		Broj riješениh/ broj pri- javljenih 2023	Prijavljene		Riješene		Broj riješениh/ broj prijavjenih 2023				
		I-XII-2022	I-XII-2023	I-XII-2022	I-XII-2023		I-XII-2022	I-XII-2023	I-XII-2022	I-XII-2023					
1.	ADRIATIC	25.287	27.172	21.713	23.100	27.173.063	32.878.464	85,01%	663	470	601	411	2.780.756	2.205.934	87,45%
2.	ASACENTRAL	18.154	30.333	17.958	29.962	25.682.777	51.196.007	98,78%							
3.	CAMELIJA	4.009	4.784	3.000	3.554	6.203.296	7.434.540	74,29%							
4.	CENTRAL	10.774	1.677	10.574	1.138	22.587.460	1.682.342	67,86%							
5.	CROATIA	9.996	10.668	8.631	8.999	18.095.328	18.582.411	84,36%	877	725	779	659	5.587.382	5.218.153	90,90%
6.	EUROHERC	18.348	19.267	14.784	15.541	27.792.736	28.859.383	80,66%							
7.	GRAWE	10.927	12.065	4.140	7.808	10.737.298	10.963.645	64,72%	3.539	4.006	2.228	3.048	21.745.116	23.583.226	76,09%
8.	SARAJEVO	17.104	16.731	14.072	14.248	29.756.648	32.075.885	85,16%	927	801	870	752	3.426.792	2.861.253	93,88%
9.	TRIGLAV	11.030	14.254	10.198	13.365	17.214.899	15.746.915	93,76%	5.129	6.421	5.015	6.461	9.577.488	11.764.988	100,62%
10.	UNIQA	20.106	23.366	19.630	23.077	13.203.480	18.671.426	98,76%	4.971	4.603	4.962	4.532	26.328.143	25.187.548	98,46%
11.	VIENNA	690	758	539	649	336.366	533.590	85,62%	4.676	4.424	4.126	3.991	20.589.989	20.781.592	90,21%
	Društva iz FBiH	146.425	161.075	125.239	141.441	198.783.351	218.624.608	87,81%	20.782	21.450	18.581	19.854	90.035.666	91.602.694	92,56%
1.	AURA	2.174	2.290	1.988	2.031	4.096.680	4.349.897	88,69%							
2.	BRČKO GAS	1.062	854	742	626	2.064.034	1.402.846	73,30%							
3.	DRINA	471	452	400	385	959.460	1.216.683	85,18%							
4.	DUNAV	2.092	2.150	1.738	1.721	4.372.538	4.284.266	80,05%							
5.	EUROS	384	377	333	328	711.427	833.255	87,00%							
6.	GARANT	7	0	0	0	0	0	-							
7.	MIKROFIN	1.071	1.303	1.010	1.261	2.157.860	2.986.639	96,78%							
8.	PREMIUM	949	1.221	913	1.133	2.088.683	2.481.905	92,79%							
9.	WIENER	2.638	2.771	2.176	2.318	11.094.013	11.112.450	83,65%	187	178	182	171	1.034.155	798.076	96,07%
	Podr. Društva iz RS	10.848	11.418	9.300	9.803	27.544.695	28.667.941	85,86%	187	178	182	171	1.034.155	798.076	96,07%

Rezervisane štete na dan 31.12.2023. godine

Tabela 9.2.

KM

R.br.	za osiguranje	Neživotna osiguranja				Životna osiguranja				UKUPNO			
		U redovnom postupku		U sporu		U redovnom postupku		U sporu		U redovnom postupku		U sporu	
		Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos
1.	ADRIATIC	3.358	9.449.898	714	2.450.720	48	285.222	10	25.638	3.406	9.735.120	724	2.476.358
2.	ASA CENTRAL	93	6.219.421	278	4.360.062	0	0	0	0	93	6.219.421	278	4.360.062
3.	CAMELIJA	461	1.027.468	769	4.045.110	0	0	0	0	461	1.027.468	769	4.045.110
4.	CENTRAL	286	1.215.100	238	3.103.482	0	0	0	0	286	1.215.100	238	3.103.482
5.	CROATIA	1.338	8.946.380	333	4.238.303	63	308.396	3	15.050	1.401	9.254.776	336	4.253.353
6.	EUROHERC	2.979	8.233.397	746	5.831.170	0	0	0	0	2.979	8.233.397	746	5.831.170
7.	GRAWE	3.839	19.511.003	418	11.703.472	950	3.825.739	8	358.753	4.789	23.336.742	426	12.062.225
8.	SARAJEVO	1.846	12.859.191	636	4.531.526	62	175.041	0	0	1.908	13.034.232	636	4.531.526
9.	TRIGLAV	648	4.806.421	215	2.069.348	99	596.958	0	0	747	5.403.379	215	2.069.348
10.	UNIQA	237	2.654.557	52	2.773.716	74	488.948	18	77.922	311	3.143.505	70	2.851.638
11.	VIENNA	107	66.518	2	16.436	416	1.676.438	17	106.773	523	1.742.956	19	123.209
Ukupno		15.192	74.989.354	4.401	45.123.345	1.712	7.356.742	56	584.136	16.904	82.346.096	4.457	45.707.481

Rezervisane štete na dan 31.12.2023. godine

Tabela 9.3.

KM

Šifra osiguranja	Vrsta osiguranja	Neživotno osiguranje	
		U sporu	Ukupno
01	Osiguranje od nezgode	1.248.525	3.940.898
02	Zdravstveno osiguranje	43.588	677.043
03	Osiguranje cestovnih vozila	2.500.531	13.352.223
04	Osiguranje tračnih vozila	0	0
05	Osiguranje zračnih letjelica	0	10.000
06	Osiguranje plovila	0	0
07	Osiguranje robe u prevozu	0	41.257
08	Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	4.376.885	15.826.211
09	Ostala osiguranja imovine	793.926	3.517.172
10	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	34.121.518	77.311.739
11	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu zračnih letjelica	0	0
12	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	16.276	16.276
13	Ostala osiguranja od odgovornosti	1.890.623	4.799.723
14	Osiguranje kredita	11.200	234.289
15	Osiguranje jemstava	0	12.181
16	Osiguranje raznih finansijskih gubitaka	120.275	340.921
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0
18	Osiguranje pomoći	0	32.766
Ukupno		45.123.347	120.112.699

KM

Šifra osiguranja	Vrsta osiguranja	Životno osiguranje	
		U sporu	Ukupno
19.01-04	Životno osiguranje	325.669	6.307.842
19.05-09	Životno osiguranje - ugovaratelj snosi rizik ulaganja	0	0
19.20-29	Rente	0	0
19.30-39	Dodatna osiguranja uz osiguranje života	258.467	1.633.035
19.99	Ostala životna osiguranja	0	0
Ukupno		584.136	7.940.877

Udio reosiguranja za period od 01.01. do 31.12.2023. godine

Tabela 10.1..

KM

Šifra osiguranja	Vrsta osiguranja	Udio reosiguranja	Učešće
01	Osiguranje od nezgode	2.933.294	4,02%
02	Zdravstveno osiguranje	691.348	0,95%
03	Osiguranje cestovnih vozila	20.615.818	28,25%
04	Osiguranje tračnih vozila	0	0,00%
05	Osiguranje zračnih letjelica	9.290	0,01%
06	Osiguranje plovila	2.783	0,00%
07	Osiguranje robe u prevozu	1.504.286	2,06%
08	Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	17.116.323	23,46%
09	Ostala osiguranja imovine	14.228.033	19,50%
10	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	7.080.388	9,70%
11	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu zračnih letjelica	10.473	0,01%
12	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	218	0,00%
13	Ostala osiguranja od odgovornosti	7.071.840	9,69%
14	Osiguranje kredita	774.477	1,06%
15	Osiguranje jemstava	86.471	0,12%
16	Osiguranje raznih finansijskih gubitaka	579.062	0,79%
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	90	0,00%
18	Osiguranje pomoći	260.306	0,36%
Neživotno osiguranje		72.964.500	100,00%
19.01-04	Životno osiguranje	4.987.071	63,75%
19.05-09	Životno osiguranje - ugovaratelj snosi rizik ulaganja	0	0,00%
19.20-29	Rente	53	0,00%
19.30-39	Dodatna osiguranja uz osiguranje života	2.836.330	36,25%
19.99	Ostala životna osiguranja	0	0,00%
Životno osiguranje		7.823.454	100,00%
UKUPNO		80.787.954	

Pokazatelji poslovanja
za period od 01.01. do 31.12.2023. godine

Tabela 11.1.

Naziv društva	Razmjjer šteta		Razmjjer troškova		Kombinovani razmjjer		Rezultat ulaganja		ROE%		ROA%	
	Neživot	Život	Neživot	Život	Neživot	Život	Neživot	Život	Neživot	Život	Neživot	Život
ADRIATIC	44,89%	69,05%	46,84%	24,80%	91,73%	93,85%	1,33%	4,36%	16,94%	7,73%	6,27%	2,61%
ASA CENTRAL	49,47%		53,54%		103,01%		7,81%		14,34%		3,50%	
CAMELIJA	49,30%		65,69%		114,99%		0,62%		0,64%		0,21%	
CROATIA	51,74%	56,09%	51,00%	10,23%	102,74%	66,32%	1,35%	12,63%	-0,80%	22,21%	-0,17%	6,62%
EUROHERC	41,44%		48,06%		89,50%		2,26%		14,08%		6,64%	
GRABWE	49,15%	90,22%	43,53%	31,78%	92,68%	122,00%	8,23%	19,72%	15,37%	0,94%	4,47%	0,06%
SARAJEVO	50,78%	78,43%	48,18%	21,48%	98,96%	99,91%	1,74%	7,20%	7,03%	2,49%	1,71%	1,06%
TRIGLAV	48,40%	146,58%	42,65%	40,38%	91,05%	186,96%	-1,14%	4,27%	6,44%	7,40%	2,24%	0,93%
UNIQA	44,36%	60,08%	50,39%	42,62%	94,75%	102,70%	2,00%	8,05%	14,17%	14,66%	4,31%	1,43%
VIENNA	58,49%	76,84%	40,63%	33,96%	99,12%	110,80%	17,30%	12,16%	2,26%	8,09%	1,75%	0,49%
Ukupno	47,44%	84,28%	49,38%	35,32%	96,82%	119,60%	6,71%	13,31%	14,08%	14,66%	4,29%	1,28%

Naziv društva	Razmjjer šteta		Razmjjer troškova		Kombinovani razmjjer		Rezultat ulaganja		ROE %		ROA %	
	Neživot	Život	Neživot	Život	Neživot	Život	Neživot	Život	Neživot	Život	Neživot	Život
BOSNA RE	75,62%		18,67%		94,29%		4,14%		8,48%		1,63%	

Struktura uposlenih

Tabela 12.1.

Naziv društva	Godina			Indeks 22/21	Indeks 23/22
	2021	2022	2023		
ADRIATIC	423	417	434	98,58%	104,08%
ASA CENTRAL	216	216	450	100,00%	208,33%
BOSNA RE	26	25	23	96,15%	92,00%
CAMELIJA	164	156	150	95,12%	96,15%
CENTRAL		242		#DIV/0!	0,00%
CENTRAL	237			0,00%	#DIV/0!
CROATIA	202	218	219	107,92%	100,46%
EUROHERC	374	401	400	107,22%	99,75%
GRAWE	349	331	313	94,84%	94,56%
SARAJEVO	455	413	400	90,77%	96,85%
TRIGLAV	269	271	272	100,74%	100,37%
UNIQA	223	223	224	100,00%	100,45%
VIENNA	106	114	124	107,55%	108,77%
Ukupno	3.044	3.027	3.009	99,44%	99,41%
	DR i MR	NSS	SSS/KV	VS/VKV	VSS
Ukupno	137	13	1.587	164	1.108

Adresa: Kolodvorska 12, 71000 Sarajevo, BiH, **Tel:** +387 33 610 897,
Fax: +387 33 611 114, **E-mail:** nados@nados.ba, **Internet:** www.nados.ba

